

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

13 Şubat 2013 Çarşamba

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU
GÖRÜŐME TUTANAKLARI

13 Şubat 2013  arŐamba

----0----

K O N U

	<u>Sayfa</u>
İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyanada Uluslararası G�� Siyasaları Geliştirme Merkezi Kurulması ve İŞleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/729)	1:7
Türkiye Cumhuriyeti H�k�meti ile Pakistan İŐlam Cumhuriyeti H�k�meti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/738)	7:14
Türkiye Cumhuriyeti H�k�meti ile Man Adası H�k�meti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve S��z Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/732)	14:17
Türkiye Cumhuriyeti H�k�meti ile Kosova Cumhuriyeti H�k�meti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İŞleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/737)	17:22
Türkiye Cumhuriyeti H�k�meti ile Romanya H�k�meti Arasında Avrupa İŞleri Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/681)	22:23

İ   İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:23
İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyanada Uluslararası G�� Siyasaları Geliştirme Merkezi Kurulması ve İŞleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı	1:7
Büyükelçi Mehmet Tuğrul G��C��K (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	1:2, 3, 4, 5, 6
Ahmet Hamdi NAYIR (İçişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	2, 3, 4, 6
Rifat SAİT (İzmir)	2, 3
Osman Taney KORUT��RK (İstanbul)	3
Aytuğ ATICI (Mersin)	3:5

Nazmi GÜR	(V an)	5
Ali Rıza ALABOYUN	(Aksaray)	6
Tunca TOSKAY	(Antalya)	6
Madde 1		6
Madde 2, 3		7
Nazmi GÜR	(V an)	7
Önerge		7
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		7:14
Büyükelçi Mehmet Tuğrul GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		7:8, 11:12
Bülent Uğur ECEVİT (Ekonomi Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		8, 9, 10, 11, 12:13
Aytuğ ATICI	(Mersin)	8:10, 12, 13
Osman Taney KORUTÜRK	(İstanbul)	10
Burhan KAYATÜRK	(V an)	10
Osman Aşkın BAK	(İstanbul)	11
Tunca TOSKAY	(Antalya)	13
Madde 1, 2, 3		13
Önerge		13
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		14:17
Büyükelçi Mehmet Tuğrul GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		14:15
Mehmet ATUĞ (Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı)		14, 16
Aytuğ ATICI	(Mersin)	14:15
Süleyman Hayri BALCI (Gelir İdaresi Başkanlığı Daire Başkanı)		15:16
Şaban DİŞLİ	(Sakarya)	15:16
Mehmet Ali EDİBOĞLU	(Hatay)	16
Madde 1		16:17
Madde 2, 3		17
Önerge		17
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		17:22
Büyükelçi Mehmet Tuğrul GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		17
Kemal Fahir GENÇ (Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		17:18, 20:21
Aytuğ ATICI	(Mersin)	18:19, 21
Rıfat SAİT	(İzmir)	19
Akif Çağatay KILIÇ	(Samsun)	19
Osman Taney KORUTÜRK	(İstanbul)	19:20
Madde 1, 2, 3		22
Önerge		22
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Avrupa İşleri Konusunda Mutabakat Zaptının		22:23

Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

Büyükelçi Mehmet Tuğrul GÜCÜK (Dışışleri Bakanlığı 22

Müsteşar Yardımcısı)

Dr. Mehmet CANGİR (Avrupa Birliği Bakanlığı Müsteşar 22

Yardımcısı)

Madde 1, 2, 3 23

Önerge 23

Açılma Saati: 11.32

Kapanma Saati: 13.14

13 Şubat 2013 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.32

BAŞKAN: Volkan BOZKIR (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Muhammed ÇETİN (İstanbul)

SÖZCÜ: Osman Aşkın BAK (İstanbul)

KÂTİP: Gönül BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin)

_____0_____

BAŞKAN – Toplantı yeter sayımız vardır.

Dışişleri Komisyonunun 24'üncü Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı 16'ncı toplantısını açıyorum.

Bugün 5 uluslararası anlaşmayı görüşmeyi planlıyoruz. Gündemin ilk sırasında İsviçre Konfederasyonu'yla Avusturya Cumhuriyeti arasında imzalanan Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezi kurulması ve işleyişine dair anlaşmaya katılmamız amacıyla hazırlanan bir tasarıyı görüşeceğiz.

2'nci sırada Pakistan'la imzalanan yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması konusundaki anlaşmayı görüşmeyi planlıyoruz.

Gündemin 3'üncü sırasında Man Adası'yla vergi konularında bilgi değişimini teminen imzalanan anlaşma yer almaktadır.

4'üncü sırada Kosova'yla imzalanan ve kültür merkezleri konusunda hükümler içeren bir anlaşma bulunuyor.

Son olarak da Romanya'yla Avrupa işleri konusunda iş birliği öngören mutabakat zaptını görüşmeyi planlıyoruz.

Bu arada, Komisyonumuzun faaliyetleriyle ilgili bazı rakamları da sizlerle paylaşmak istiyorum. Bugünkü toplantımız 51'inci toplantısı komisyonumuzun. Komisyonumuza 375 tasarı havale edildi, bunların 349'unu Dışişleri Komisyonunda görüştük. 338'ini kabul ettik, 11'ini kabul etmedik. Gündeme alınmayacak nitelikte 18 anlaşma bulunuyor. 1 tane de geri çekilen anlaşma var. Bu şekilde komisyonumuzda 36 anlaşma net olarak bulunuyor, ancak görüşülebilecek nitelikte 8 anlaşma gündemimizde mevcut. Bunlardan 113'ü Genel Kurulda kabul edildi. 224 anlaşma da Genel Kurulda onay için bekliyor.

Sanıyorum Dışişleri Komisyonumuzun bu performansı olumlu bir performans, hepinize katkılarınızdan dolayı çok teşekkür ediyorum. Gerçekten yoğun bir çalışma temposunda, renkli tartışmaların cereyan ettiği, çok önemli katkılarının sağlandığı komisyon ortamları yaşadık, hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Gündemin maddelerine geçeceğim.

Basınıma teşekkür ediyorum.

Gündemin 1'inci maddesi İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyana'da Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanunu Tasarısı. (1/729) esas numaralı tasarı 24 Aralık 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. 31 Aralık 2012 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sözü Dışişleri Bakanlığımız Müsteşar Yardımcısı Büyükelçi Mehmet Tuğrul Güçük'e veriyorum.

Buyurun.

DİŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yüce Meclis Dışişleri Komisyonu Başkan ve üyelerini Bakanlığım adına saygıyla selamlıyorum.

Gündemdeki Uluslararası Göç Siyasaları ve Geliştirme Merkezî, hükûmetler arası nitelikte bir kuruluştur. İsviçre ve Avusturya'nın girişimiyle Haziran 1993'te kurulmuştur ve Birleşmiş Milletler nezdinde gözlemci statüsünü haizdir. Sovyetler Birliği'nin dağılması sonrasında merkezî ve Doğu Avrupa'daki yeni demokrasiler üzerinden gelen göç dalgası ve Bosna Hersek'teki iç savaşın neden olduğu göç baskısı, anılan merkezin kurulması fikrine 1992 sonbaharında temel oluşturmuş ve İsviçre'nin öncülüğünde bazı Avrupa ülkelerince gündeme getirilmiştir.

Hâlihazırda Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezinin üye sayısı 15'tir. Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezi aynı zamanda 2006 başından beri başkanlığını yürüttüğümüz Budapeşte Süreci'nin yazmanlık görevini de yürütmektedir.

Budapeşte Süreci 53 Avrupa ve Batı Asya ülkesi ile Avrupa Birliği dâhil 10 uluslararası kuruluşun göç politikaları geliştirmek için diyalog hâlinde oldukları bir platformdur ve süreç Sovyetler Birliği'nin dağılması sonrasında Avrupa İçişleri Bakanları tarafından Orta ve Doğu Avrupa'da göç yönetimi modelleri geliştirmek üzere oluşturulmuştur. Sürecin başkanlığını başlangıçta Macaristan, başkan yardımcılığını da Türkiye yürütmekteydi ancak Macaristan'ın Avrupa Birliği'ne üye olması sonrasında Budapeşte Süreci'nin doğu bölgelerine genişleme eğilimi göstermesi çerçevesinde Macaristan'ın önerisiyle ülkemiz sürecin başkanlığını 2006 yılından bu yana deruhte etmektedir.

Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezine üye olabilmek için, başlangıçta İsviçre'yle Avusturya arasında imzalanan ve söz konusu merkezin kuruluş ve işleyişine dair anlaşmaya, aynı anlaşmanın 8'inci maddesi kapsamında taraf olmak gerekmektedir. Bu kuruluşa üyeliğimizin, ülkemizin düzenli göç politikası yönetimi geliştirme çalışmalarına ve yasa dışı göçün engellenmesi faaliyetlerine ağırlığını koymasını kolaylaştıracağını değerlendiriyoruz. Ayrıca coğrafi olarak mevcut bölgesel kapsamın ötesinde, ülkemizin doğusundaki düzenli ve düzensiz göçe kaynak teşkil eden ve göç güzergâhındaki ülkelerle aktif iş birliği başlatılması amacıyla öncülüğümüzde oluşturulan ve keza başkanlığını üstlendiğimiz İpek Yolu Çalışma Grubu çerçevesindeki faaliyetlerimizin de kolaylaştırılacağını değerlendiriyoruz bu üyelik çerçevesinde.

Keza Avrupa Birliği bünyesinde göç ve iltica alanında yürütülen çalışmaların daha yakından izlenmesine katkı sağlayacağını ve müktesebata uyum süreci üzerinde de olumlu katkıları olacağını değerlendiriyoruz. Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezi bünyesinde çalışmalarını sürdürülen Budapeşte Süreci kapsamında 5'inci Bakanlar Konferansı'na da ev sahipliği yapacağız ve buna İçişleri Bakanımız başkanlık edecek. Nisan 2013'te bu konferansın İstanbul'da gerçekleştirilmesi öngörülmüyor. "İpek Yolu göç ortaklığı" temasıyla düzenlenecek bu konferansta, Avrupa Birliği ülkeleri İçişleri Bakanlarının yanı sıra İran, Pakistan, Afganistan, Bangladeş, Hindistan gibi ülkelerden de bakan düzeyinde katılım beklemekteyiz ve konferansta sürecin genişlemesi karşısında "İpek Yolu göç süreci" şeklinde yeniden adlandırılmasıyla, "Göç için İstanbul iş birliği" başlığıyla sonuç bildirgesi yayınlanması da gündemdeki konularımız arasında bulunmaktadır.

Tasarının kabulünü, tensiplerinize arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İçişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Ahmet Hamdi Nayır, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET HAMDİ NAYIR – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şahsım ve Bakanlığım adına hem Başkanlığınızı hem de Komisyonunuzun değerli üyelerini selamlıyorum.

Sayın Müsteşar Yardımcımızın söylediklerine ilave edecek çok fazla bir şeyimiz yok. İçişleri Bakanlığı olarak göç konusunda bizim yeni bir teşkilatlanma çalışmamız var. Sizlerin de malumu olduğu üzere, komisyonlardan geçip şu an Medlis gündeminde bulunan Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu Tasarısı çalışması var. Bu amaçla yapılan çalışmalar içerisinde, bu üye olmayı düşündüğümüz Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkeziyle de Bakanlık olarak yakın çalışmamız var. Birçok projede ortaklığımız var. Bilindiği gibi bu kuruluşa 15 üye ülke, 30 üye de irtibatlı. Bizim ülkemiz de üye olmadığı hâlde bu irtibatlı ülkelerden biri olarak bu kuruluşla yakın çalışma içerisinde idi. Ülkemizde de bir çalışma bürosu bulunan bu kuruluşa üye olmak bizler için göç politikaları konusunda yapılan araştırmalardan, yapılan uzmanlık çalışmalarından istifadeyi sonuç kılacağı için Bakanlık olarak biz de bu anlaşmaya imza atılmasını uygun görüyor, tensiplerinize arz ediyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Sait, buyurun.

RIFAT SAİT (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu kurumun içerisinde Balkan ülkelerinin herhangi bir üyesi var mı, onu öğrenmek istiyorum. Bir de bu kurumun bir bütçesi var mı? Türkiye'de başta Kosova'dan gelen bazı göçmenler var, bunlara yardım edilmesi konusunda ya da bunlara destek verilmesi konusunda herhangi bir bütçe söz konusu mudur? 2013 Nisanında, bahsettiğiniz bu toplantıya hangi ülkelerin katılacağını... İran'dan bahsettiniz ama Balkan ülkelerinden katılan var mı bu toplantıya, onu öğrenmek istiyorum. Bir de bu kurumun başındaki Türk temsilci kimdir?

BAŞKAN – Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK - Üye Balkan ülkeleri bulunmaktadır. Bunlar, Bosna Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Makedonya, Romanya, Sırbistan ve Slovenya.

BAŞKAN – Kosova yok mu?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK - Kosova yok.

İstanbul'da düzenlenecek konferansa katılım, listeler kesinleşmedi, ancak en geniş düzeyde katılımın gerçekleşeceğini bekliyoruz.

Bütçe konusundaki soruyu toplantı süresi zarfında yanıtlamaya çalışacağız.

RIFAT SALT (İzmir) – Sayın Büyükelçi, Türk temsilcisi kimdir?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET HAMDİ NAYIR – Budapeşte Süreci'nin başkanlığını yürütüyoruz İçişleri Bakanlığı olarak.

Uluslararası Göç ve Politika Merkezinin değil, Budapeşte Süreci'nin başkanlığı şu an ülkemizde. Temsilci olarak da İçişleri Bakanlığı görev yapıyor.

BAŞKAN – Sayın Korutürk, buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bu anlaşmanın yararlı bir anlaşma olduğu konusunda benim bir tereddüdüm yok. Yalnız, bir konuda, bazı şeylerde bilgi almak istiyorum. Şimdi, Türkiye'nin göç ile ilgili durumu bu diğer üye ülkelerin durumundan farklı. Türkiye hem göç veren bir ülke hem üzerinden göç geçen bir ülke, dolayısıyla bu etkileşim bunların arasında nasıl olacak? Türkiye'nin buradaki çıkarı ile karşı taraftakilerin çıkarı arasında bir denge olacak mı?

İki, Türkiye'nin pozisyonunda olan, göç veren veya üzerinden göç akan başka üyesi var mı veya ileride alması düşünülmüyor mu bu örgütün içerisine, onu sormak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Sizin de ifade ettiğiniz üzere Türkiye göç konusunda hem hedef hem de bir transit ülke konumunda ve burada örnek ülke olarak aslında Yunanistan'ı da gösterebiliriz. Bizimle aynı konumdaki ülkelerin görüş ve sorunlarının gündemde daha fazla vurgulanmasına vesile teşkil edecek ve buna katkı sağlayacak bir üyelik olarak değerlendiriyoruz.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Benzer konumda başka ülke var mı üyeler arasında, kendisi göç veren, transit göç ülkesi olan?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Türkiye aslında bu konuda özgün bir konuma sahip yani bu sorunu bizim kadar derinden ve geniş çaplı olarak yaşayan bir ülke bu süreç içerisinde bulunmuyor.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, belki şu anda cevaplayamayabilir arkadaşlarımız ama ben biraz bilgi rica edeceğim. Örneğin, insan kaçakçılığıyla ilgili elimizde doküman var mı, veriler var mı yıllara göre? Yani hem göç yoluyuz hem de hedef ülkeyiz. Hedef ülke olarak ne kadar yasa dışı göç oldu yıllara göre? Son yirmi yıl olabilir mesela.

Bir de, bizim üzerimizden transit olarak geçtiğini tespit ettiğimiz veya tahmin ettiğimiz, yıllara göre bir rakam eğer -daha sonra da olsa- verebilerseniz memnun olacağım.

Bir de, bu göçlerin oluş şekilleri, nedenleriyle ilgili bir çalışma, muhtemelen hem İçişlerinde hem Dışişlerinde vardır. Bu çok önemli bir konu çünkü insan kaçakçılığından bahsediyoruz. Bu bir insan kaçakçılığı yani çok yönlü incelenmesi gereken, ucunda ölüm olan, insanların ölümü göze alarak yola çıktıkları bir serüven, artı, buradan ciddi rant elde eden bazı alçaklar var. O yüzden, bunların sebeplerinin, tespit edilen sebeplerin en azından bize verilmesinde yarar görüyorum, eğer mümkünse.

Bir de, 12'nci maddede diyor ki: "Geriye dönük olarak bu anlaşma 1 Mayıs 1993 tarihinden itibaren yürürlüğe girer." Bunun anlamı nedir? Niye biz 1993'e kadar geri gidiyoruz? Bunun doğuracağı riskler var mı bize, sonuçlar var mı? Onları da merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Sayın Milletvekilim, dile getirdiğiniz hususlardaki bilgileri derleyerek arz edeceğiz bilahare.

12'nci madde, bu 1993'ten... Çünkü o tarihte imzalandığı için anlaşma, geriye dönük olarak yürürlüğe giriş tarihi de o şekilde belirtiliyor.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yani bu 1993'te imzalanıyor, biz yeni mi imza koyuyoruz?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – 1996'da imzalanıyor 1993'ten geçerli olmak üzere.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yani niye böyle bir şeye ihtiyaç duymuşuz? Biz bunu yeni getiriyoruz bu anlaşmaya.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET HAMDİ NAYIR – Orijinal metin bu.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tamam.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET HAMDİ NAYIR – 1996'da İsviçre ve Avusturya arasında imzalanırken, ondan önceki yapılan çalışmaları da kapsasın diye “1993'ten geçerli.” diye bu iki ülke arasındaki belirlenen tarih bu. Biz bu metne katılmak üzere -bizim kendi imzalayacağımız kanun tasarımızda böyle bir tarih yok- yalnızca bizim katılacağımız anlaşmanın ana metninde bu var; 8'inci madde.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – 12'nci madde.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET HAMDİ NAYIR – Yürürlük maddesi.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hayır, ama sonuçta biz bunu imzaladığımız zaman bu ekli anlaşmanın her şeyini kabul etmiş oluyoruz. Yani ana metninde bu var, biz de kabul etmiş oluyoruz. Bunun bize bir şey...

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET HAMDİ NAYIR – Artı bir şey getireceğini tahmin etmiyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Eksi bir şey getirir mi? Yani 1993'ten itibaren biz buna tarafız, bize bir maliyeti var mı bu işin? Bir yükümlülük altına giriyoruz, yirmi yıllık bir süreci kapsıyoruz. Yirmi yılın sonunda bize birtakım şeyler çıkabilir. O rakamları onun için istedim. Mesela denebilir mi ki: “Türkiye, işte böyle birtakım şeylere yeterince önlem almadığı için insan kaçakçılığı olmuştur, bu kadar insan ölmüştür. Siz de bu anlaşmaya taraf oldunuz, şu kadar tazminat ödeyin.”

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET HAMDİ NAYIR – Yok.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yani “Yok.” demeyin hemen. Bu önemli bir konu çünkü yirmi yıldan bahsediyor. Yirmi yılda ölen, Türkiye üzerinden gidip de ölen, Yunanistan'a, şuraya buraya kaçan bir sürü insan var. Bunlardan bir tazminata biz mahkûm olabilir miyiz ya da bir şekilde bizden hak talep edebilirler mi? Onu çok dikkatli değerlendirelim.

Sayın Başkanım, bu şey bir konu yani komisyonda kabul edilsin önemli değil ama biz de muhalefet etmeyeceğiz ama arkadaşlarım dikkatle baksınlar. Genel Kurula indirmeden önce, böyle bir riskimiz varsa, Sayın Gücük, böyle bir risk varsa, Genel Kurula gelmeden önce tekrar Hükümetimizin değerlendirmesinde yarar gördüğüm için uyarıyorum.

Teşekkür ederim.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET HAMDİ NAYIR – Müsaadeniz olur mu Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Nayır.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET HAMDİ NAYIR – Uluslararası Göç Siyasaları Araştırma Merkezi, geliştirme merkezi, bu dediğimiz manada bir müeyyide uygulayacak bir kurum değil, uluslararası kurum değil.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tamam, onu biliyorum.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET HAMDİ NAYIR – Yalnızca araştırma yapıp, bu araştırma sonuçlarından belli politikaları oluşturmaya, kendi üye ülkelerinin bu konudaki problemlerine çözüm sağlamaya yönelik. Sizin dediğiniz şu olabilir Sayın Milletvekili yani bu denilen hususlar bunların araştırma notlarında yer alabilir ama eğer yeterince müdahalesi olmazsa bir yaptırım olacağı bir kurum değil bu.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tamam, bu anlaşmaya göre yaptırım olmaz ama tespit edildikten sonra, bir başka kurum üzerinden bir başka vesileyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, şu bu aracılığıyla bizi zora sokar mı? Yani benim endişem o, yoksa anlaşma iyi bir anlaşma, tabii ki taraf olacağız.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, öyle bir endişenin olması için bir zemin yok çünkü yani hem ikili anlaşmalarımız var bu alanda yani kaçak göçün önlenmesine ilişkin hem geri kabul anlaşmasını parafe ettik, zaten onu uygulayacağız. Yani müeyyide zaten Avrupa İnsan Hakları Mahkemesini ilgilendirecek bir konu da değil bu çünkü başka ülke vatandaşı, hatta “vatansız” nitelendirilecek insanların göçü burada söz konusu. Dolayısıyla, sizin endişenizi anlıyorum ama o açıdan bir sıkıntı olacağını sanmıyorum ama bu yasa dışı göçün

önlenmesi dünyanın olduğu kadar Türkiye'nin de bir sorunudur ve Türkiye de bunu önlemek için zaten elinden geleni yapıyor ve bunun bir insanlık suçu olduğu konusunda herkes hemfikir. Ceza Kanunu' muzun maddesini değiştirirken ve bu suça teşebbüs etmeyi dahi suç hâline getirirken, aslında bütün bu saiklerle hareket ettik. Dolayısıyla, hepimizin ortak görüşü olan bir konuda, sanıyorum, sizin endişe ettiğiniz boyutu hiç olmayacak bunun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – O bilgileri bekliyoruz ama.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gücük.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Sayın Milletvekilim, az önce de ifade edildiği üzere, ahdi yükümlülüklerimiz Türkiye açısından anlaşmaya katıldığımız tarihten itibaren geçerli olacaktır yani bu metin İsviçre'yle Avusturya arasında imzalanmış bir metin ve biz bu metne katılıyoruz ama bununla ilgili, bu metinle ilgili yükümlülüklerimiz tabiatıyla anlaşmanın bizim açımızdan yürürlüğe girdiği tarihten itibaren geçerli olacak.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Orada bir “geriye dönük” lafı olunca o biraz midemi bulandırdı.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Hayır, yani bu tek bir metin.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Anladım.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Bu metni, bunu bir Birleşmiş Milletler sözleşmesi gibi düşünürseniz...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yani anlaşma 1993' te yürürlüğe giriyor ama bizim yükümlülüğümüz imzadan sonra başlıyor.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Evet.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tamam, anladım.

BAŞKAN – Sayın Gür, buyurun.

NAZMİ GÜR (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tabii, önemli bir sözleşme, uluslararası sözleşme. Göç konusunda özellikle ülkemizin umut verici birtakım çalışmalara girmesi hem uluslararası insan kaçakçılığı hem de yasa dışı göçün önlenmesi konusunda alacağı önlemler açısından da son derece önemlidir. Biz de bu kuruluşa üyelik konusunda pozitif yaklaşıyoruz ve destekliyoruz fakat üç temel konuyu da gündeme getirmek istiyorum: Yasa dışı göç olgusu. Bizim ülkemiz özellikle transit geçişler konusunda dünyada oldukça bilinen ve yasa dışı göçün de son derece yoğun olarak yaşandığı hem kara sınırları hem de deniz sınırları açısından bir ülke. Dolayısıyla, dünyada da bu yönüyle de dikkat çeken bir ülke. Bu durum aynı zamanda insan kaçakçılığı olgusunu da tabii gündeme getiriyor. Maalesef, hem uluslararası insan hakları örgütlerinin hem de dünyada bu konuda çalışma yapan örgütlerin raporlarını okuduğumuzda insan kaçakçılığı konusunda da Türkiye maalesef bir kavşak ülke ve sizin de biraz önce söylediğiniz gibi, bu insanlık suçunun işlenmesini önlemede henüz ciddi bir ilerleme sağlamış değiliz. Umarım, bu sözleşmeyle ve İçişleri Bakanlığı sözcüsünün dile getirdiği bu Parlamentoda bekleyen yasa bir an önce yasalasın ve biz de Avrupa standartlarında, Batı ülkeleri standartlarında bu konuda gerekli hukuki ve insani önlemleri de almış oluruz.

Dikkatinizi çekeceğim üçüncü önemli konu, Birleşmiş Milletlerin mültecilerle ilgili sözleşmesinde ülkemizin hâlâ var olan coğrafi çekincesidir. Bu coğrafi çekincenin kaldırılması elbette ki Türkiye'yi belki göç ülkesi yapma konusunda daha da çekici kılabilir ancak uluslararası standartlar açısından ve bu sözleşmenin ana fikri ya da felsefesine yaklaştırma konusunda da önemli bir adım atmış olur. Umarım ve bizim de çağrımız odur ki, beklentimiz odur ki Türkiye, özellikle Avrupa Birliği sürecinde ilerlerken, Birleşmiş Milletlerin mültecilerle ilgili sözleşmesinde coğrafi çekincesini kaldırır, gerekli bütün önlemleri, mekanizmaları oluşturarak göç, yasa dışı göç, insan kaçakçılığının önlenmesi gibi konularda gerekli önlemleri almış olur. Bu konuda bizim desteğimiz söz konusudur ve bizim, bu sözleşmenin bu hâliyle de onaylanması konusunda parti olarak da destek vereceğimizi belirtiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gücük, söylemek istediğiniz bir husus var mı?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Ekleyeceğimiz bir husus bulunmamaktadır Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Alaboyun, buyurun.

ALİ RIZA ALABOYUN (Aksaray) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, Türkiye'nin çevresindeki ülkelere baktığımız zaman, hakikaten bir yangın var. Suriye olsun, Irak olsun, bu ülkelere ve özellikle bizim doğumuzdan Afganistan, Pakistan olmak üzere, arkadaşlarımızın da dile getirdiği gibi, kaçak göç konusunda hakikaten bir geçiş ülkesiyiz biz.

Özellikle şunu sormak istiyorum: Suriye'deki olay veyahut da Irak'taki gelişmeler bu kaçak göçte herhangi bir artışa neden oluyor mu? Yani fakirliğin, sosyal hayatın kötülüğünün dışında, ülkedeki istikrarsızlık, böyle bir şey gözlemlediniz mi son zamanlarda? Yani istatistiki verilere ihtiyaç yok ama sadece bir gözleminizi sormak istiyorum.

Teşekkür ederim.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Hâlihazırda yani mevcut durumda ciddi anlamda bir değişiklik getiren durum gözlemlemedik.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, bu anlaşma, tabii ki kesinlikle Türkiye'nin içinde bulunması gereken kurallarından ve dışsal ekonomilerinden istifade etmesi gereken bir anlaşma. Şimdi, iki tane temel sorun var bu insan kaçakçılığı ve yasa dışı göçlerle ilgili: Birincisi, Türkiye'nin jeopolitik ve coğrafi konumu. Burada Türkiye'yi özel bir noktaya getiriyor. İkincisi de, bugün, dünyada, ekonomisinin temel ilkelerinde, ilgili, bir sorununuz var, o da şu: Küreselleşen, âdeta dünyayı tek pazar hâline getirmeye çalışan liberal ekonomi doktrininde bütün üretim faktörlerinin önünde hiçbir engel olmadan bütün coğrafyalarda yayılarak serbestçe çalışması lazım. Sermaye bugün önündeki engelleri kaldırarak şey yapabiliyor, girişimci aynı şeyi yapabiliyor fakat bir tek emek konusunda dünya birtakım engeller koyuyor küreselleşmede yani Çinli kalkıp, Malezyalı, Endonezyalı kalkıp Batı Avrupa'ya, Amerika Birleşik Devletleri'ne elini kolunu sallayarak gidemiyor. Bir taraftan liberal ekonomiyi övüyoruz, "Bütün üretim faktörleri, önünde hiçbir engel olmadan bütün dünyada istediği yerde çalışsın ancak tam rekabet pazarı bu şekilde olur." derken, öbür taraftan bu söylediğimiz bir engelleme söz konusu. Bu engelleme devam ettiği müddetçe, özellikle Türkiye'nin coğrafi konumunu da dikkate aldığımız zaman, biz yoğun olarak bu sorunla karşı karşıya olacağız. Bu anlaşmalar veya içeride bizim aldığımız etkin tedbirlerle, hem insani birtakım boyutları da hareket geçirerek Türkiye'yi bu işten ne kadar az zararla kurtarabilirsek, tahmin ediyorum ki o kadar faydalı olacak yani bu anlaşmanın tabii ki geçmesinde büyük bir fayda var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Nayır.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET HAMDİ NAYIR – Sayın milletvekillerimizin söylediği hususların tamamı, aslında bu anlaşmanın konusu olan uluslararası kuruluşun çalışma sahalarını içeriyor. Bu Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezinin altı ayrı uzmanlık merkezi var. Mesela, bu son konuyla ilgili olarak, Göç ve Gelişim İçin Uzmanlık Merkezi diye ayrı bir çalışma grubu oluşturarak yani bölgede bizim yaşamış olduğumuz sorunları, gerek emek piyasasında gerek diğer hangi piyasa, hangi şartlarda olursa olsun, insani boyutlar da dâhil, bu altı ayrı çalışma merkezinde incelenerek sonuçları bizim istifademize sunulacak olan bir kuruluş bu. Başlangıçta yalnızca göç olgusuyla başlayan bu husus, daha sonra insan ticareti, vize, iltica gibi konularını genişletmiş, araştırma konuları da buna uygun olarak da genişlemiş bulunmaktadır. Yani bizim, anlaşması imzalandığı takdirde, bu kuruluşun çalışmalarından ülkemizin büyük istifadesi olacağı açık efendim.

Bunu arz etmek istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

İSVİÇRE KONFEDERASYONU İLE AVUSTURYA CUMHURİYETİ ARASINDA VİYANADA ULUSLARARASI GÖÇ SİYASALARI GELİŞTİRME MERKEZİ KURULMASI VE İŞLEYİŞİNE DAİR ANLAŞMAYA KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) "İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyana'da Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezi (UGSGM) Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşma"ya katılmamız uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bazı çekimser kalan üyelerimiz olduğunu görüyorum. Çekimser kaldıklarından dolayı mı yoksa oylamaya katılmak istemediklerinden dolayı mı?

NAZMİ GÜR (Van) – Yok, yok. Hızlı geçiyorsunuz Başkanım. Oy birliğiyle diyebilirsiniz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(1/729) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın komisyon raporu hakkında İstanbul Milletvekili Osman Aşkın Bak, Ankara Milletvekili Emrullah İşler, İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar ve İzmir Milletvekili Rıfat Sait'in özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İçişleri Bakanlığımız temsilcilerine teşekkür ediyoruz katkılarından dolayı.

2'nci maddeye geçiyorum.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/738) esas numaralı Tasarı, 18 Ocak 2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 28 Ocak 2013 tarihinde de komisyonumuza havale edilmiştir.

Sözü Dışışleri Bakanlığımız temsilcisine veriyorum.

Sayın Gücük, buyurun.

DİŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İzinizle, bir önceki gündem maddesi çerçevesinde yöneltilen sorulardan birine cevap vermek istiyorum. Bu, bütçeyle ilgili, Uluslararası Göç Siyasaları Merkezleri Geliştirme Merkezinin bir bütçeye sahip olup olmadığı. Bir genel bütçeye sahip bulunmuyor bu merkez ancak "ad hoc" projeler yürütüyor ve yürütülen bu "ad hoc" projelere geçici tahsisler yapılabiliyor.

Şu sıradaki gündem maddesi, Pakistan ile imzalanan yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması ile ilgili anlaşma. Esasen, ülkemizle Pakistan arasında 1995 tarihinde imzalanan ve 3 Eylül 1997 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş bulunan anlaşmanın yerine geçmek üzere, 22 Mayıs 2012 tarihinde, iki ülkenin ilgili bakanları arasında imzalanmış bir anlaşmadır şu anda gündemde bulunan. Anlaşmanın yenilenmesi, ülkemiz doğrudan yabancı yatırımlar mevzuatında ve ülkemize ait taslak anlaşma metninde zaman içerisinde yapılan değişikliklerin mevcut anlaşmalara yansıtılması gereği sonucunda ülkemizce teklif edilmiştir.

Bir önceki anlaşmayla farklılıklara kısaca değinecek olursak yeni anlaşmada "Yatırım" tanımında portföy yatırımları kapsam dışında bırakılmaktadır. Keza, yabancı yatırımcıların taşınmaz edinimini düzenleyen hükmün iptali ardından Tapu Kanunu'nda yapılan değişiklikle uyumlu olacak şekilde anlaşma tadil edilmektedir.

"Uyuşmazlıkların Çözümü" başlığı altında, ülkemizin, yatırım uyuşmazlıklarının çözümü için uluslararası merkezi ICSID'yi kuran anlaşmaya taraf olmasının ardından, yalnızca yabancı sermayeyle ilgili yürürlükteki mevzuat çerçevesinde izin verilmiş ve fiilen yatırım faaliyeti başlatmış olan yatırımlardan kaynaklanan uyuşmazlıkların ICSID'ye sunulabilmesine ve Türk mahkemelerinin münhasır yetkisinde bulunması dolayısıyla Türkiye'de mevcut gayrimenkuller üzerindeki mülkiyet ve ayni hak uyuşmazlıklarının ICSID'ye sunulmamasına ilişkin rezervlerimiz dercedilmiştir.

Keza, anlaşmaya eklenen "Genel İstisnalar" başlıklı madde ile buna eklenen bir diğer hükümle anlaşmanın hiçbir hükmünün bir akit tarafın temel güvenlik gereksinimlerini sağlamak için gerekli gördüğü tedbirleri almaktan alıkoymak şeklinde yorumlanmayacağı da anlaşmaya, yeni metne dercedilmiştir.

Son olarak da bu “Faydaların Reddi” başlıklı 11’inci maddeyle anlaşmaya eklenen, yatırımcıların kendi vatandaşı oldukları akit tarafa karşı uluslararası tahkim yoluyla dava açması engellenmekte ve anlaşmaya taraf olmayan üçüncü ülke yatırımcılarının da anlaşmanın getirdiği faydalardan yararlanmasının önüne geçilmektedir.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Ekonomi Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Bülent Uğur Ecevit, buyurun.

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜLENT UĞUR ECEVİT – Yüce Medisimizin Değerli Komisyon Başkanı, saygıdeğer milletvekillerim; ben şahsım ve Bakanlığım adına saygıyla selamlıyorum sizleri.

Sayın Müsteşar Yardımcımızın belirttiği gibi, bu anlaşma, 1995 yılında imzalanmış ve 1997 yılında yürürlüğe girmiş olan anlaşmanın yerini alacak olan bir anlaşmadır. 22 Mayıs 2012 tarihinde Ekonomi Bakanımız Sayın Zafer Çağlayan ile Pakistan Yatırım Kurulu Başkanı Saleem Mandviwalla tarafından imzalanmıştır. Bu anlaşmayla Pakistan tarafından Türkiye’de yapılacak, Türkiye tarafından Pakistan’da yapılacak yatırımların daha sağlam bir yasal çerçeveye oturtulması ve bu anlamdaki yabancı sermaye girişi ve orada yapılacak yatırımların güvenceye daha net bir şekilde ortaya konması amaçlanmıştır. 13 maddeden oluşmakta olan bir anlaşmadır.

Sayın Müsteşar Yardımcım ayrıntılarına girdi. Ben, eğer sorularınız varsa yanıtlamaya hazırım.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu anlaşmanın güzel tarafı, Sayın Müsteşar Yardımcısının bahsettiği gibi bizim tarafımızdan önerilmiş ve “Giriş” kısmının 5’inci paragrafında diyor ki: “Sağlık, güvenlik, çevreye ilişkin genel uygulama önlemleri yanında uluslararası alanda tanınmış işçi haklarını zayıflatmadan ulaşabileceğine ikna olarak bu anlaşmayı yapıyoruz.” diye Hükümetimiz bunu yazmış. Bu güzel bir şey. Uluslararası alanda tanınmış işçi haklarını zayıflatmadan biz bu amaca ulaşabileceğimize ikna olmuşuz, iyi, hükümetin buna ikna olduğuna sevindim. Yakında taşeron kalkacak demektir. Uluslararası alandaki işçi hakları herhâlde bu anlaşmanın da işaret ettiği şekilde yürürlüğe girecektir diye ümit ediyorum eğer yanlışlıkla yazılmadıysa. Sayın Müsteşar, burası, bilmiyorum, yanlışlıkla mı yazıldı.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Yanlışlıkla yazılmamıştır Sayın Milletvekilim ama Pakistan özelinde de orada rekabeti bozucu birtakım uygulamalar nazariyete alınmış olabilir burada tabii. Hayatın gerçekleri.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Peki. Yani en azından bunu buraya yazmak bile güzel bir şey.

Şimdi merak ettiğim bir şey, madde 1’deki “Tanımlar” kısmında, 3’üncü sayfada bu “Ülke terimi” derken Türkiye Cumhuriyeti’ni uzun uzun anlatmışsınız, Pakistan’ı da uzun uzun anlatmışsınız. Bu, daha önce hiç karşımıza gelmedi. Neden böyle bir şey yapma ihtiyacı hissettik? Bu egemenlik alanlarını tanımlarken her şeyi yazmışsınız. Onu merak ettiğim için soruyorum.

Bir de 6’nı maddede “Kamulaştırma ve Tazminat” başlığını söylemişiz. Yani, bir yandan gerekçede işte küreselleşen ekonomik kavramlardan bahsediyoruz, küreselleşmeden bahsediyoruz yani liberal ekonominin varlığından bahsediyoruz liberal ekonomi modelinden bahsediyoruz; bir yandan da kamulaştırmadan bahsediyoruz. Bunlar birbiriyle taban tabana zıt şeyler, yani kamulaştırmayla liberal ekonominin çok bir arada olduğu pek vaki değildir. Buraya bir açıklık getirmekte yarar var. Yani “kamulaştırma” derken burada neyi kastediyoruz? Bu önemli bir konu çünkü bir yandan biz yabancı yatırımları ülkemize çekerken kamu-özel ortaklığı modelleri yapıyoruz, yani yap-işlet-devret, yap-kirala-devret gibi, bizim çok arzu etmediğimiz işler yapılıyor. Bunu yaparken de aslında bazı yap-işlet-devret, yap-kirala-devret modellerinde hazine garantisi veriyoruz. En son bu şehir hastanelerinde olduğu gibi hazine garantisini verdik. Bu anlaşmayla herhangi bir hazine garantisi veriliyor mu bu yatırımlarda? Yatırımları teşvik etmek için bir hazine garantimiz var mı veya Pakistan bize veriyor mu? Onu merak ettim.

Bir de 8’inci maddede önemli bir şey var. Eğer doğru anladıysam, 8’inci maddenin (3)’üncü fıkrasında “...transferlere kısıtlama getirilebilir.” diye yazmışsınız. Yani diyelim ki bizden bir müteşebbis gitti, Pakistan’da yatırım yaptı, buradan para kazanıyor; güzel. Pakistan “Ya benim ödeme dengem üzerinde zorluklara yol açabilir sizin buradan para transfer etmeniz.” dedi ve o iş adamının Pakistan’daki kendi parasını ülkemize getirmesini kısıtlayabilir bu hükme göre. Bunu yaparken de hiçbir şey belirtilmeden sadece iyi niyet temelinde olması koşulu getirilmiş yani bu “iyi niyet” tabiri uluslararası anlaşmalarda çok makul, mantıklı bir şey değil, izafi bir şeydir. İyi niyet kimine göre... Yani, burada, şu masa etrafındakilerin bile birçoğu, herkes iyi niyetlidir ama ha bire kavga edip duruyoruz ama herkes iyi niyetli, kimse kötü niyetli değil. Ama “iyi niyet” kavramı burada çok makul ve mantıklı gelmiyor.

Eğer not alabiliyorsanız devam edeyim.

10'uncu maddenin (4)'üncü fıkrası (c) bendinin son cümlesinde diyorsunuz ki: "...Uluslararası Adalet Divanına götürülmesini kabul etmeyecektir." Yani, akit taraflar herhangi bir yatırım uyuşmazlığının çözülmesi için Uluslararası Adalet Divanına gitmeyecektir. Niye? Onu merak ettim. Bir de bununla ilişkili olarak, 10'uncu maddede bunu zikrederken 12'nci maddeye geliyorsunuz, 12'nci maddenin 3'üncü fıkrasında da diyorsunuz ki: "Efendim, işte anlaşmazlık olursa Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanacak bir hakem istiyoruz." Yani, bir yandan orayı, Uluslararası Adalet Divanını reddediyorsunuz, bir yandan 12/3'te diyorsunuz ki: "Sıkışsak Uluslararası Adalet Divanı Başkanından atama isteriz." 5'inci maddede de yine eğer bu hakem üç ay içerisinde tutarlı bir şekilde karar vermezse Uluslararası Adalet Divanı Başkanından yeni bir talepte bulunuyorsunuz. Burada hakikaten çok çelişkiler var. Bunlara açıklık getirilirse memnun olacağım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Sayın Ecevit, siz mi cevap verirsiniz?

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜLENT UĞUR ECEVİT – Evet efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜLENT UĞUR ECEVİT – Ben öncelikle "Giriş" kısmından başlamak istiyorum. Biz, bu tarz yaptığımız bütün anlaşma taslaklarımıza "Bu amaçlara sağlık, güvenlik ve çevreye ilişkin genel uygulama önlemleri yanında uluslararası alanda tanınmış işçi haklarını zayıflatmadan ulaşılabileceğine ikna olarak" hükmünü koymaktayız. Bütün anlaşmalarımızda var, standart bir hükmümüz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Türkiye'de uygulamıyoruz da onun için diyorum.

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜLENT UĞUR ECEVİT – "Ülke terimi"yle ilgili ülke tanımları Dışişleri Bakanlığımızın bu anlamdaki bize bildirmiş olduğu bir tanım. Bu konuda Müsteşar Yardımcımız gerekli açıklamayı birazdan yapacaktır. Ben açıklamayı bitirdikten sonra bunu yapacaktır.

Şimdi, 10'uncu maddeyle ilgili olarak -sondan başlamak istiyorum- bu zaten daha önce bizim imzalamış olduğumuz uluslararası anlaşmadan kaynaklanan bir hüküm. Dolayısıyla, açıkçası biz anlaşma hükmünü bu şekliyle buraya koyduk. Bazen şu olabiliyor: Belli süreç tüketilmeden doğrudan tahkime gitme gibi bir durum olabiliyor. Bunu önleme açısından öncelikle iç sürecin tamamlanmasını arzu ediyoruz. Çünkü, firmalar bunu yapabiliyor ve bu aslında bizim tarafımızdan çözülebilecek anlaşmaların taşınmaması anlamına geliyor.

Kamulaştırmayla ilgili kısım...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hayır, o anlama gelmiyor. "Gidemez" diyor, 10'uncu maddeye bir bakın.

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜLENT UĞUR ECEVİT – Efendim, önce bizimle ilgili kısmı söylüyorum. Yani, sonuçta içeride buna dönük işlemler yapması gerekiyor. Onunla ilgili şunları söyleyebiliriz: Şimdi, bir bütün olarak 10'uncu maddeye baktığımızda zaten fiilen başlamış ve izin almış yatırımların tahkime gitmesi gerekiyor. Yine, özellikle gayrimenkul anlaşmazlıklarına ilişkin uyuşmazlıkların gitmesini engelliyoruz, onlar gidemiyor. Yine, ICSID 64'üncü maddeye göre Uluslararası Adalet Divanına otomatik olarak gidilemiyor. Temel açıklamamız bu şekilde olacaktır bizim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Müsteşar Yardımcım, orayı dikkatle okursanız, bakın, kendi ikili görüşmeleriyle çözümlenmemiş herhangi bir uyuşmazlığı dahi götürüyorsunuz. Burada öyle bir madde var, koyduğunuz madde o.

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜLENT UĞUR ECEVİT – Efendim, 1988 yılında yürürlüğe girmiş olan biz Devletler ve Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasında Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözülmesi Hakkındaki Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun hükmünü oraya dercetmiş durumdayız. Yeni bir şey getirmiyoruz.

Kamulaştırmayla ilgili olarak da kamulaştırma zaten bu anlamda devletler, hükümetler için de aynı zamanda bir hak. Yani kendi bu anlamdaki şirketlerimize de uyguladığımız bir hak. Tersine, Pakistan anlamında, özelinde bakarsak, Pakistan Hükümeti tarafından da anlaşmaya konulan bir hüküm.

Dolayısıyla, biz, gerekli bu anlamdaki, kendi iç prosesimiz anlamındaki kısımları ortaya koyuyoruz. Zaten 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu'nda da bu hüküm yer almakta efendim.

Arz ederim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – 8?

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜLENT UĞUR ECEVİT – Hatta, transferler konusunda zaten dışarıya serbestçe transfer edilebileceğine dair ilk maddemizde alan hükmü söz konusu ancak istisna hükmümüz şundan kaynaklanıyor: Ödemeler dengesi üzerinde ciddi zorluklara ulaşacak yani bir kriz vesaire birtakım haller olursa buna dönük getirilmiş olan bir istisna hükmünü ele alıyor.

Sadece bunu Türkiye anlamında düşünmemek lazım, bazen iyi niyet anlamında, -Suriye ve diğer örneklerde olduğu gibi- belki bizim Hükümetimizin de birtakım tedbirleri uygulaması gerekiyor. Bunu istisna hükmü olarak görmemizde fayda var.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Korutürk, buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, ben de tanımlarla ilgili bir ayrıntı soracağım, bilgi soracağım. Şimdi, anlaşmanın “Tanımlar” başlıklı 1’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının sonunda bir istisna getiriliyor. Bu istisnada deniliyor ki: “Bununla birlikte; bir şirketin yüzde onundan (10) daha az hissesine veya oy hakkına tekabül eden ve borsa yoluyla edinilmiş yatırımlar işbu Anlaşma kapsamına girmeyecektir.”

Şimdi burada iki şey soruyorum ben: Birincisi, kapsamı, niçin yüzde 10’u istisna ediyoruz?

İkincisi de bunun anlamını sormak istiyorum, bunun anlamı şu mu: Yani “...bir şirketin yüzde onundan daha az hissesine veya oy hakkına tekabül eden...” deyip borsa yoluyla edinilmiş tüm yatırımlar mı yoksa borsa yoluyla edinilmiş yatırımların yüzde 10’a tekabül eden mi, onu anlamak istiyorum, yazımdan çok anlaşılmıyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ecevit, buyurun.

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜLENT UĞUR ECEVİT – Sayın Başkanım, yine bu hükmü biz 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu’ndaki hükmü alarak oraya dercetmiş durumdayız ve borsaya bu anlamda tekabül eden hükmü olarak kabul ediyoruz yüzde 10’luk kısmı.

Arz ederim efendim.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Sadece borsa yatırımlarının yüzde 10’unun altında kalanları buna dâhil olmuyor, öyle mi?

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜLENT UĞUR ECEVİT – Evet efendim.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kayatürk.

BURHAN KAYATÜRK (Van) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Pakistan’la alakalı yapılan bu anlaşmalarda, ben, özellikle değerli milletvekillerimizin sordukları sorulara binaen bir iki şey söylemek istiyorum.

Pakistan’da şu anda iş yapan çok sayıda firma var. Dün değil evvelki gün biz orada 150 milyon dolarlık bir projenin açılışı için bulunduk. Gerçekten sadece Pakistan’da değil, o bölgede iş yapmak oldukça zor. Ben o noktada sayın milletvekillerimize katılıyorum yani beraberinde bazı problemler getirebilir ancak o bölgede en az bulunan fakat en fazla bulunması gereken Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarıdır, bizleriz.

Dolayısıyla, bazı riskler aldığımız takdirde Pakistan’da nihai manada hem para transferi noktasında hem çözülemeyecek meselelerin yargı aşamasında hiçbir problem kalmayacak, önünde sonunda problemler çözülür.

Geçmişte maalesef Bayındır şirketi orada bütün Türk şirketleri için çok büyük bir problem bırakmıştır. Pakistan’ın Türkiye’ye karşı bu manada bir güven bunalımı var ancak şu aşamada tabii, bir Karadeniz Holdinginde enerji problemi var, orada da sıkıntılar var ama bundan dört beş yıl öncesine kadar bizim Pakistan’la dış ticaretimiz 100 milyon dolar civarındaydı. Şu anda 750 milyon dolar civarında ve çok hızlı bir şekilde 2 milyar dolara çıkacak diye bekliyoruz.

Dolayısıyla, bu hem para transferi hem de yargı aşamasının çok ciddi problemler olmayacağı, burada iş yapan iş adamlarının zaten bu riski üstlendiklerini görüyoruz ve nihai hedefte Pakistan’la iş yapmanın çok zor olmayacağını ifade etmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ecevit, buyurun.

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜLENT UĞUR ECEVİT – Sayın Başkanım, tabii Sayın Vekilimizin bu anlamdaki tespitleri son derece önemli. Pakistan’la olan ithalat ve ihracat rakamlarımıza bakarsak 2012 yılı için 276 milyon dolarlık ihracatımız varken 555 milyon dolarlık ithalatımız, toplam 831 milyon olarak dış ticaret hacmimiz var. Bu aslında arzu edilen seviyenin çok altında bir rakam, bunu hızla artırmamız gerekiyor.

Yine diğer taraftan, 2011 yılı sonu itibarıyla Türkiye’de yerleşik kişilerce Pakistan’da 8 firma kurulmuş ve bu firmalar toplam 95,6 milyon Amerikan doları tutarında sermaye ihracı gerçekleştirmişlerdir. Bunlar arasında Zorlu Holding, Ziraat Bankası, KARKEY Karadeniz Elektrik Üretim AŞ gibi firmalar yer almaktadır.

Pakistan’daki Türk firmalarının toplam yatırım tutarı 363,5 milyon Amerikan doları olarak tespit edilmiştir.

Yine, 2002-2012 itibarıyla Pakistan’dan Türkiye’ye 88 milyon Amerikan doları uluslararası doğrudan yatırım gelmiştir. 109 Pakistanlı şirket faaliyet göstermektedir ülkemizde. Son on bir yılda Pakistan sermayeli Buhara Tekstil Limitet Şirketi için 2,6 milyon dolar tutarında tekstil sektöründe 1 adet teşvik belgesi düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, Karadeniz Elektrik Üretim birtakım sorunları vardır ve buna dönük olarak da konu yakinen Bakanlığımızca takip edilmekte olup konuya ilişkin olarak Ekonomi Bakanımız Zafer Çağlayan imzalı, ilgili bakanlara muhatap mektup da yazılmıştır çünkü bu, 18 adet elektrik üretimiyle ilgili gemi gönderilmesi hadisesinden kaynaklanan bir sorundur. Konuyu yakın takip ediyoruz.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Sayın Bak, buyurun.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin Pakistan’ın Lahor şehriyle olan katı atık yönetimi ve metrobüs sistemiyle ilgili yaptığı çalışmaları takip ediyoruz. Bu çalışmalarda ben de İstanbul Milletvekili olarak bulundum açılışlarda ve bu hizmetlerin operasyona alınmasında.

Tabii, Pakistan gerçekten geçtiğimiz son on beş yıl içerisinde büyük istikrarsızlıklara sahipti. Tabii, yakında mayıs ayında bir seçim gerçekleşecek orada. Tabii dünyadaki en önemli kömür rezervlerine sahip bir ülke ve enerji konusunda sıkıntı yaşıyorlar. Bizim müteahhitlerimiz için enerji sektöründe yapılabilecek hidroelektrik yatırımlar olsun, ulaştırma altyapısı yatırımları olsun, lojistik yatırımlar olsun gerçekten büyük bir potansiyele sahip.

Bu süreç içerisinde İstanbul Büyükşehir Belediyesinin Ulaşım AŞ şirketi buradaki metrobüs sisteminin kurulmasında danışmanlık hizmetleri vermiştir. İstanbul İETT otobüsleri bu metrobüs sisteminde destek vermiştir. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin İSTAÇ AŞ şirketi de katı atık yönetimi sisteminin Lahor’da gelişmesi için danışmanlık hizmetleri vermiştir. Bu hizmetlerin gerçekten orada yaşayan Pakistanlılar tarafından çok olumlu karşılandığını ve Türk halkının ve Türkiye Cumhuriyeti’nin oraya yaptığı bu desteklerin olumlu karşılandığını gözlemledik.

Tabii şu da bir gerçek: Pakistan’la olan ticaretimizin daha yüksek rakamlara ulaşması bizim için önemli, onlar gerçekten potansiyel bir ülke, 180 milyon civarında bir nüfusa sahip ve Pencap eyaletinin, özellikle bu katı atık sisteminin yaygınlaştırılması ve altyapı yatırımlarına yönelik talepleri var.

Önümüzdeki süreç içerisinde, seçimlerden sonra, bence Türk müteahhitlerinin, Türk iş adamlarının önemli projelere imza atacağı bir ülke olacak Pakistan. Bizim aramızdaki dostluk, kardeşlik ilişkilerinin bence ekonomik ilişkilerle ve ticari ilişkilerle geliştirilmesi çok önem arz etmektedir. Bence bu anlaşmayla da karşılıklı yatırımların teşvikinin ve korunması noktasında önemli bir adımın atılacağını düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gücük...

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

“Ülke” tanımıyla ilgili olarak, yatırımların karşılıklı teşviki anlaşmalarının hepsinde “ülke” tanımı titizlikle yer alıyor çünkü günümüzün küreselleşen dünyasında en fazla küreselleşen olguların başında da sermaye hareketleri geliyor malumunuz. O yüzden, bu anlaşmadan fayda sağlayacakların hani kapsamının belirlenmesinde “ülke” tanımının da son derece net ve ayrıntılı bir şekilde dercoluması önem taşıyor. Nitekim yani bu “Faydaların reddi” başlığı altındaki 11’inci maddede de –ki bu, tarafımızdan önerilen değişikliklerden bir tanesidir- anlaşmaya taraf olmayan üçüncü ülke yatırımcılarının da anlaşmadan sağlayacağı yararların önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

Uluslararası Adalet Divanının zorunlu yargı yetkisini kabul etmiyoruz. Anlaşmadaki maddeleri de yani bu genel ilke çerçevesinde yorumlamak doğru olacaktır.

Pakistan'da yatırım ilişkilerimizi, az önce Sayın Müsteşar Yardımcısı rakamları açıkladı. Pakistan'la çok özel ilişkilere sahibiz ve çeşitli alanlarda zuhur eden anlaşmazlıkların üst siyasi iradeyle aşılması konusunda da esasen bugüne kadar büyük bir sıkıntı yaşamadık ancak geçmişte yaşanan Bayındır örneği ve hâlihazırda yaşamakta olduğumuz bu Karadeniz Holdingin (KARKEY) bu seyyar elektrik santralleri konusu, ciddi anlamda gündemi -geçmişte Bayındırın işgal etmiş olduğu gibi- işgal etme potansiyeli taşımaktadır. Firmamız konuyu tahkime götürmüştür ve ICSID de önceki gün KARKEY'in talebinin kabul edilebilir olduğunu bildirmiştir.

Konuyu Dışişleri Bakanlığı olarak da yakından takip ediyoruz çünkü orada, yaklaşık dokuz aydır bağlanmış 500 milyon dolarlık bir santral gemisi ve yardımcı bir geminin sorunu söz konusudur.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, siz tekrar söz almak istiyorsunuz değil mi?

Buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir hazine garantisi sorum vardı, yatırımlara herhangi bir hazine garantisi var mı diye? Bir onu rica edeceğim.

Bir de bu para transferine kısıtlama kısmı önemli bir nokta. Biz bugüne kadar herhangi bir ülkeye böyle bir kısıtlama yaptık mı yani bizim geçmiş yıllarda, epey önce hani ciddi krizler yaşadığımız, bir gecede yarı yarıya fakirleştiğimiz dönemlerde? O dönemlerde biz sermaye transferinde herhangi bir kısıtlama yaptık mı veya AKP hükümetleri döneminde sermayesini alıp gitmek isteyen herhangi bir ülkeye “Hayır, götüremezsin.” dedik mi, böyle bir anlaşmamız var mı başka ülkelerle? Yani bunu sadece Pakistan'a mı özgü bir şey yapmışız?

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜLENT UĞUR ECEVİT – Sayın Başkanım, bütün anlaşmalarda bu hüküm var ama şu ana kadar uyguladığımız bir durum söz konusu değil.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Uygulamadık?

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜLENT UĞUR ECEVİT – Hayır efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Var ama uygulamıyoruz. Götüren götürüyor gene.

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜLENT UĞUR ECEVİT – Diğer taraftan da hazine garantisi vermiyoruz.

BAŞKAN – Benim dile getirmek istediğim bir husus var. Anlaşmanın 6'ncı maddesinin dördüncü fıkrasında kamulaştırma bedelinin geç ödenmesi hâlinde uygulanacak faiz oranıyla ilgili olarak bir sorum var. Kamu alacaklarına uygulanan ortalama faiz oranına eşit bir faiz oranının uygulanacağı ifadesi var. Bunun Anayasa'mızın 46'ncı maddesinin dördüncü fıkrasıyla bir tenakuz teşkil edip etmediği konusunda aydınlatılabilirsiniz.

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜLENT UĞUR ECEVİT – Sayın Başkanım, bu teknik bir konu olduğu için ben buna yazılı olarak, okuyarak cevap vereceğim efendim.

BAŞKAN – Tabii.

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜLENT UĞUR ECEVİT – “Türkiye Cumhuriyeti-Pakistan İslam Cumhuriyeti arasında imzalanmış bulunan YKTK anlaşmasının ‘Kamulaştırma ve tazminat’ başlıklı 6'ncı maddesinin dördüncü fıkrası, kamulaştırma durumunda ödenecek tazminatın serbestçe çevrilebilir bir para birimiyle ödenebilir olmasını hüküm altına almakta ve söz konusu tazminatın ödenmesinde gecikme olması hâlinde uygulanacak olan faiz oranını düzenlemektedir.

Bakanlığımızca hazırlanan YKTK anlaşması taslak metninde bu hüküm, Anayasa'mızın ‘Kamulaştırma’ kenar başlığı altında düzenlenmiş bulunan 46'ncı maddenin son fıkrasındaki ‘Herhangi bir sebeple ödenmemiş kamulaştırma bedellerinde kamu alacakları için öngörülen en yüksek faiz uygulanır.’ hükmüne paralel olarak düzenlenmiştir. Taslak metinde ‘Kamulaştırma ve Tazminat’ başlıklı 6'ncı maddenin (4)'üncü fıkrasında bu hüküm ‘Tazminatın ödenmesinde gecikme olması hâlinde, tazminat ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafça kamu alacaklarına uygulanan en yüksek faiz oranına eşit bir faiz oranını içerecektir.’ ifadesiyle düzenlenmektedir. Bu kapsamda, bahse konu faiz oranı 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 51'inci maddesine göre alınmış bulunan Bakanlar Kurulunun 2009/15565 sayılı 2/11/2009 tarihli Kamu Alacakları İçin Uygulanan Gecikme Zammı Oranının Yeniden Belirlenmesine İlişkin Karar ile düzenlenmiş olup, söz konusu Bakanlar Kurulu kararının 1'inci maddesiyle aylık yüzde 1,95 olarak belirlenmiştir. Ancak, Pakistan yetkilileriyle Bakanlığımız yetkilileri arasında gerçekleştirilmiş olan müzakerelerde, özellikle Pakistan

tarafı kendi ülkesindeki yatırımları göz önünde bulundurarak, bu yatırımlar kapsamında gerçekleştirilecek olan bir kamulaştırma olması durumunda ödenecek tazminat için gecikme olması hâlinde bu oranı ödemek istemediklerinden bu hükmü kabul etmemişlerdir. Bakanlığımız yetkilileri sonuçta bir uzlaşma ve ara formül olarak, bu hükmün 'Tazminat ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafça kamu alacaklarına uygulanan ortalama faiz oranına eşit bir faiz oranı içerecektir.' ifadesiyle düzenlenmesini önermişlerdir. Bu sebeple, anılan hüküm belirtilen ifadeyle düzeltilmiştir."

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Siz soru sorunca ben şaşırdım Sayın Başkanım, nasıl oldu da böyle bir soruyu sordunuz? Meğer kayıtlara geçirmek için olduğu anlaşılıyor. Güzel anlaşma yani Hükûmetle Komisyonumuz gayet iyi anlaşma içerisinde.

BAŞKAN – Her şeyi sizin görmemiz diye bir kural yok, bizim de gördüğümüz hususlar oluyor, onu kayda geçirdik tabii.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bu anlaşma, uyum çok güzel görünüyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Dışışleri Komisyonumuzun farklılığı da oradan kaynaklanıyor zaten.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Yalnız, bize haksızlık olmuyor mu Sayın Başkan? Yani bizim sorduğumuza böyle çok detaylı yanıt verilmiyor.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sen de iki gün önceden hazırlayıp gönderirsen öyle gelirler.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Size birazcık imtiyaz yapıldığı belli!

BAŞKAN – Hayır, sorularınızı bana önceden yollarsanız...

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Bir o eksikti efendim!

BAŞKAN – Eksiklerimizi tamamlarız Sayın Bakanım.

Teşekkür ediyorum.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE PAKİSTAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 22 Mayıs 2012 tarihinde Islamabad'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(1/738) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında İstanbul Milletvekili Osman Aşkın Bak, Ankara Milletvekili Emrullah İşler, İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar ve İzmir Milletvekili Rıfat Sait'in özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ekonomi Bakanlığımızın temsilcilerine teşekkür ediyorum katkılarından dolayı.

Gündemin 3' üncü maddesine geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/732) esas numaralı Tasarı, 24 Aralık 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 7 Ocak 2013 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sözü Dışişleri Bakanlığımız temsilcisine veriyorum ama şuradaki haritada Man Adası'nı da bize göstermelerini talep ediyorum, üyelerimizden gelen bir talebi dile getirmek için.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Sayın Başkan, Man Adası'nın haritada görüldüğünden emin değilim ama İrlanda'yla İngiltere arasında.

BAŞKAN – Anladım. Daha geniş bir haritada görebileceğimiz anlaşılıyor.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Gücük.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İzinizle, öncelikle gündemin 1'inci maddesi başlığı altında yönetilen bir soruya yanıt vererek başlamak istiyorum. Kosova bu nisan ayında düzenlenecek olan 5'inci İçişleri Konferansı'na davetli değil. Zira, Kosova gerek Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezi gerekse Budapeşte sürecine dâhil bir ülke olarak görünmüyor.

Şu anda gündemde bulunan Man Adası'yla Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması 20 Eylül 2012 tarihinde Londra'da taraflar arasında imzalanmıştır. Anlaşma cezai ve hukuki vergi konularında iki ülke arasında bilgi değişimi, vergi kayıp ve kaçığının önlenmesi ve zararlı vergi rekabetiyle ilgili mücadele amacına yöneliktir. Anlaşma yürürlüğe girdiğinde anlaşma kapsamındaki vergilerle ilgili olarak inceleme elemanlarımızca ihtiyaç duyulabilecek bilgiler Man Adası yetkili makamlarından talep edilebilecek, Man Adası tarafından ihtiyaç duyulabilecek benzeri bilgiler de kendileriyle paylaşılabilir. Anlaşma, tarafların yetkili temsilcilerinin vergi incelemesi amacıyla gerektiğinde bir diğerinin ülke toprağında inceleme yapabilmesine ve ilgili kişilerle görüşmesine de imkân sağlayacaktır.

Man Adası, gerekli ilk onay sürecini 6 Aralık 2012 tarihi itibarıyla tamamladığını tarafımıza bildirmiştir.

Tasarının kabulünü tensiplerinize arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı Mehmet Atı, sizin ilave edeceğiniz bir husus varsa buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ATUĞ – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de Komisyonumuzu şahsım ve kurumum adına saygıyla selamlıyorum.

Müsteşar Yardımcımız anlaşmayla ilgili olarak gerekli açıklamalarda bulundu. Eğer Komisyon üyelerimizin soracakları ilave hususlar olursa onlara cevap vermeye hazır olduğumuzu belirtir, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu Man Adası ile kara para arasında herhangi bir şey kuruldu mu bugüne kadar, yani var mı böyle bir şüphe?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ATUĞ – Yok efendim, öyle bir şeyimiz yok.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Böyle bir şüphemiz yok.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ATUĞ – Yok.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Vardır ya!

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Ancak, anlaşmanın imzalanması tabiatıyla bu amaca matuf, önleyici anlamda efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hah, yani böyle bir şüphe olduğunu biliyoruz.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK - Çünkü bunlar “vergi cenneti” olarak...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – “Vergi cenneti” olarak zaten siz şeyde belirtmişsiniz. Yani bu “vergi cenneti”nin anlamı da biraz o, yani kara parayı aklamak. Ona bir dikkat çekmek isterim.

İkinci, yani bununla bağlantılı olarak soracağım önemli soru da şu: Bu ada Birleşik Krallık'ın denetiminde. Şimdi, biz "Gerekçe" kısmında da son cümlesinde diyoruz ki: "Akit taraflar vergi incelemesi amacıyla gerektiğinde bir diğerinin ülke toprağına girer, inceleme yapabilir." Doğru mu? Öyle diyoruz. Şimdi, İngiltere dese ki bunlara: "Ya, bir gidin bakın bakayım, ne oluyor Türkiye'de." Böyle bir şey diyebilir mi? Bildiğim kadarıyla, Birleşik Krallık'la aramızda böyle bir anlaşma yok, yani araştırabildiğim kadarıyla. Varsa sorun yok zaten, o zaman zaten İngiltere doğrudan gelip de vergi şeylerini inceleyebilir ama yok ise bu Man Adası'nı kullanarak acaba bizim topraklarımızda bu vergi inceleme işlerini bir şekilde kurcalayabilir mi Birleşik Krallık? Onda bir şüpheye düştüm.

Bir de demin bahsettiğiniz ülke tanımı burada 4'üncü maddenin (1)'inci fıkrasında var. Bizim tanımımız, tabii büyük ülke olduğumuz için 5 satır, Man Adası'nınki 1,5 satır.

Teşekkür ederim.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ATUĞ – Kara parayla ilgili olarak ayrı bir birimimiz var, MASAK, onlar gerekli anlaşmaları yapıyorlar. Bu, kara para kapsamıyla ilgili değil.

Man Adası'nın bu anlaşmayı yapması için zaten İngiltere buna onay veriyor. Ayrıca, İngiltere'yle de bilgi değişimi değil ama daha önceden imzalanmış Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşma'mız var. O anlaşmanın da bilgi değişimi bölümleri var. İngiltere'yle yapacağımız ilişkiler o anlaşmaya dayanıyor.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yani İngiltere gelip burada her türlü vergi şeyimize girebiliyor mu, bakabiliyor mu? Çünkü burada öyle diyorsunuz.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ATUĞ – İngiltere'deki anlaşmaya bakmamız lazım, İngiltere'yle yaptığımız anlaşmaya.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Öyle bir anlaşma yoksa Man Adası'nı kullanarak girebilir İngiltere.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ATUĞ – İngiltere'yle zaten var bir anlaşmamız. Sayın Başkan, isterseniz arkadaşım daha ayrıntılı...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ben uyarayım da yani önemliyse dikkate alın, değilse...

BAŞKAN – Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI SÜLEYMAN HAYRİ BALCI – Sayın Milletvekilimizin sorduğu hususla ilgili olarak şu açıklamayı yapabiliriz: Birleşik Krallık'ın eskiden sömürsü olan, kolonisi olan ülkelerle ilgili olarak, bunlar dış ilişkilerinde bağımsız olmadıkları için, yaptıkları her türlü anlaşmalarda öncelikle Birleşik Krallık'tan izin almak durumundalar. Bu izni aldıktan sonra gerek müzakerelerini gerek imzalamalarını yapmak durumundalar. Fakat, bu anlaşma Man Adası'yla Türkiye arasında geçerli olan bir anlaşmadır. Dolayısıyla, İngiltere'nin diğer topraklarına ya da ana karaya herhangi bir teşmili mümkün değildir.

Bu anlaşmalar, bilgi değişimi anlaşmaları, çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarından farklı olarak temelde sadece iki ülkenin bilgi değişimini sağlayan anlaşmalardır. Dolayısıyla, İngiltere'yle Türkiye arasındaki Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nın 26'ncı maddesi bilgi değişimini kapsamaktadır fakat bu kadar detaylı, yani bir İngiliz denetim elemanının Türkiye'de inceleme yapmasını ya da Türk denetim elemanının İngiltere'de inceleme yapmasını öngörmemektedir. Fakat bu anlaşmalar, özellikle bu ülkelerin vergi idarelerinin kapasiteleri küçük olduğundan dolayı, diğer ülkelerin yani bizim Türk idaremizin ve denetim birimlerinin oraya gidip inceleme yapabilmesini, dolayısıyla bizim kapasitemizi oraya aktarmamızı sağlamak amaçlı öngörölmüş anlaşmalardır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Dişli, buyurun.

ŞABAN DIŞLI (Sakarya) – Teşekkür ederim Başkan.

Ben de herkese iyi çalışmalar, iyi sabahlar diliyorum, gerçi öğleni geçtik.

Acaba bu adayla ülkemiz yatırımcıları arasındaki işlem hacmi konusunda bir bilgimiz var mı? Mesela bankalar arası sözleşmeler mi buralardan geçiriliyor, yoksa bazı kredi sözleşmeleri mi buralardan geçiriliyor? İşlem hacmi konusunda bir bilgimiz var mı?

Bir de son zamanlarda moda olan yatırım platformları var, "placement platform" diyorlar. Acaba bu tür işlemler mi buralarda yapılıyor? Yani, işte, 1 milyon dolarınız var, gidip buraya, bu platforma koyuyorsunuz, onlar bunu alıp biriktiriyorlar, büyük bir hacim yapıyorlar, değişik yerlere yatırım yapıyorlar. Yani buradaki işlemlerden kastımız nedir? Hangi işlemlerden doğan vergileri düşünüyoruz ve bir hacim var mı?

BAŞKAN – Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI SÜLEYMAN HAYRİ BALCI – Sayın Milletvekilimizin sorusuyla ilgili olarak şunu söyleyebiliriz: Biz vergi cennetleriyle ilgili mücadele noktasında, temelde dünyada vergi cenneti olarak kabul edilen - her ne kadar OECD'nin resmî tanımında artık vergi cenneti olmasa bile- bu tür finansal merkezlerin sayısı 45-50 civarındadır. Türkiye olarak daha çok ilişkilerimiz olan 15 tane ülke öncelikli olarak belirlenmiştir. Bu belirleme yapılırken de özellikle orada bulunan ülke sermayesi ya da bizim Türkiye sermayesi olup, orada şirket kurup tekrar Türkiye'ye yatırım yapmış olan şirketler esas alınmıştır. Bu anlamda 7 tane Man Adası merkezli fakat Türkiye'de yatırım yapmış olan şirket bulunmaktadır. Rakamsal boyut olarak, ticaret boyutu noktasında elimizde rakamlarımız yok ama arzu edilirse onu temin edebiliriz.

Onun dışında, temelde her tür vergisel işlem bunun kapsamındadır. Bazen özellikle uluslararası şirketler vergi merkezlerini vergi cennetlerine kaydırarak veya araya 1, 2, 3 tane vergi cenneti koyarak bu tür gelirleri saklama çabasında olmaktadır. Dolayısıyla, bu anlaşma da her türlü vergisel sonuç doğuran anlaşma kapsamındaki vergileri kapsamaktadır. Dolayısıyla, bahsettiğiniz, bu tür bir vergi kaçırma kaygısıyla bir şirket kurulması veya başka bir platform kurulması söz konusuysa bunun kapsamındadır efendim.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ediboğlu, buyurun.

MEHMET ALİ EDİBOĞLU (Hatay) – Teşekkür ederim.

Peki, merkezi Man Adası'nda olan Türk şirketi var mı?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ATUĞ – Tespit edemedik efendim, bizdeki kayıtlarda yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI SÜLEYMAN HAYRİ BALCI – Sayın milletvekilimizin sorusuyla ilgili olarak şu açıklamayı yapayım: 7 tane şirket Türk şirkettir fakat merkezi Man Adası'ndadır fakat tam tersi olarak, yani Türk şirketi olup da Man Adası'nda faaliyette bulunan, 2012 yılı itibarıyla herhangi bir şirket bulunmamaktadır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ediboğlu, buyurun.

MEHMET ALİ EDİBOĞLU (Hatay) – Teşekkür ederim.

Bu şirketlerin isimlerini sayabilir misiniz?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ATUĞ – Hobi Kozmetik İmalat Sanayi ve Ticaret AŞ, ITL İstanbul Etiket Sanayi AŞ, İstanbul Memorial Sağlık Yatırımları AŞ, Kerme İthalat, Turizm, Sanayi ve Ticaret Limitet Şirketi, Laskay Lastik Sanayi AŞ, RA Pazarlama Limitet Şirketi, Willbrook Management Proje Dizayn ve Danışmanlık Limitet Şirketi.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MAN ADASI HÜKÜMETİ ARASINDA VERGİ KONULARINDA BİLGİ DEĞİŞİMİ ANLAŞMASI VE SÖZ KONUSU ANLAŞMAYA İLİŞKİN MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 21 Eylül 2012 tarihinde Londra'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması" ve söz konusu Anlaşmaya ilişkin Mutabakat Zaptı'nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(1/732) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın komisyon raporu hakkında İstanbul Milletvekili Osman Aşkın Bak ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler, İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar ve İzmir Milletvekili Rıfat Sait'in özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı temsilcilerine teşekkür ediyoruz katkılarından dolayı.

Gündemin 4'üncü maddesinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı var. (1/737) esas numaralı Tasarı, 17 Ocak 2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 28 Ocak 2013 tarihinde komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gündemdeki anlaşma 14 Eylül 2012 tarihinde ilgili yetkililer arasında Priştine'de imzalanmıştır. Anlaşma, Yunus Emre Vakfına bağlı olarak kurulan Yunus Emre Türk kültür merkezlerinin Kosova'da dilimizi ve kültürümüzü üretmek amacıyla etkin biçimde faaliyet göstermesine imkân verecek hukuki çerçeveyi hazırlama amacına matuftur. Anlaşmanın Yunus Emre Türk kültür merkezleri kurmayı öngördüğümüz bütün ülkelere önerilmiş bulunduğunu kayda geçirmek isterim. Bu model çerçevesinde ilk kez Kosova Cumhuriyeti'yle bir anlaşma imzalanmıştır. Geçtiğimiz aylar içerisinde de Rusya Federasyonu, Makedonya ve Tunus'la da benzer anlaşmalar aktedilmiştir.

Anlaşma, devletimizin Kosova'da, Kosova Cumhuriyeti devletinin de ülkemizde karşılıklı kültür merkezleri açılmasını sağlamaktadır ve kültür merkezlerinin eğitim ve kültür faaliyetlerini engelsiz gerçekleştirmeleri amacıyla bazı kolaylıklar tanımlanmaktadır. Esasen Yunus Emre Vakfı 2011 Ağustos ayından bu yana Kosova'da faaliyet göstermekte ve Priştine'de büyükelçiliğimize bağlı Yunus Emre Türk Kültür Merkezinin Prizren ve İpek'te de şubeleri bulunmaktadır. Anlaşmanın onay süreci Kosova tarafınca tamamlanmıştır. Kosova Cumhuriyeti de 23 Şubat 2013 tarihinde İstanbul'da Kosova Kültür Merkezinin resmî açılışını gerçekleştirmeyi öngörmektedir.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Kültür ve Turizm Bakanlığımız Müsteşar Yardımcısı Kemal Fahir Genç, buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KEMAL FAHİR GENÇ – İyi günler efendim. Komisyonunuzu saygıyla selamlıyorum.

Bu açıklamalara ilaveten şunu söylemek isterim efendim. Ben son iki yıldır Kosova'ya kültür sanat köprüsü adı altında etkinlik götürüyorum heyet başkanı olarak, bu merkezlerimizi de ziyaret ettim. Gerek oradaki soydaşlarımızla gerek bölge halkıyla çok yakın ilişkiler içerisinde çok güzel faaliyetler yapıyorlar, edebiyat günleri düzenliyorlar, şiir günleri düzenliyorlar, Türkçe öğretimi konusunda okutmanlar aracılığıyla gayet güzel, başarılı çalışmaları var. Şu anda da 33 adet Yunus Emre Kültür Merkezi faaliyette efendim, yenilerinin de açılma çalışmaları devam ediyor. Bakanlık olarak ilişkimiz Sayın Bakanımız Mütevelli Heyet Üyesi'dir, bakanlığımız müsteşarı da hem yönetim kurulunun başkanıdır hem de danışma kurulu başkanı olarak görev yapmaktadır.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Kosova ile yapılacak olan bu anlaşma ilkesel olarak iyi bir anlaşma. Bizim yani en azından benim söyleyeceklerim bu anlaşmaya karşı olduğum şekilde kesinlikle yorumlanmasın. Kosova ile yapacağımız her türlü kültür anlaşmasına biz de tarafız, önemlidir, Kosova bizim için önemlidir, hassas olduğumuz bir bölgedir. O yüzden de kaygılarımın Kosova'yla veyahut da oradaki kültür işleriyle ilgili olmadığını kayıtlara geçirmek isterim.

Şimdi, dikkatimi çeken noktaları sırayla söyleyeceğim ve arkadaşlarımdan da cevap bekleyeceğim. Şimdi, Kosova'da kurulacak kültür merkezinin zaten kurulmuş olduğunu söylediniz, ben de İnternet'ten baktım, hakikaten öyle bir merkez zaten var. Yani, kurulmuş olan bir şeyi biz tekrar -daha önceden yani neredeyse alışkanlık hâline geldiği üzere- legalize etmek üzere bu anlaşmayı yapıyoruz. Yani, orada gitmişiz, kurulmuş zaten bu ama bunu biz legalize ediyoruz, geriye dönük bir işlem başlatıyoruz. Bu, ilkesel olarak doğru değil.

İkincisi: Kosova İstanbul'da bir kültür merkezi kuracak Kosova evi diye. Orayı Kosova yapıyor. Bizim kurmuş olduğumuz, Yunus Emre Vakfının kurmuş olduğu şeyi de biz legalize ediyoruz ancak biz orayı yani, devlet olarak, Kültür Bakanlığı veya Dışişleri Bakanlığı olarak kurmuyoruz. Bir vakfa bunu yönlendiriyoruz, bu vakıf orayı kuruyor yani orada Kosova devleti böyle bir şeyi kuruyor ama biz vakıf aracılığıyla bunu kurduruyoruz. Bu da yani bir açıklamaya muhtaç bir şey. Niye böyle bir şey yapıyoruz?

Şimdi, 1'inci maddenin beşinci paragrafına bir bakalım. Burada, 1'inci maddenin beşinci paragrafında diyor ki, ilginç bir şey var burada: "Kültür merkezlerinin kuruluşu ile kapatılması, usulü, tüzüğü -her şeyi- Kabul Eden Devletin kanun ve kurallarına tabi değildir." diyor. Şimdi, bunu ben anlamakta çok güçlük çektim. Sanki otonom bir şey. Yani, bir büyükelçilik kurası gibi bir denek kuruyorsunuz, bir kültür merkezi kuruyorsunuz ve bunun kuruluşu, işte, her şeyi o, kabul eden devletin kanun ve kurallarına tabi değildir diyorsunuz. Bunu anlamakta gerçekten güçlük çektim. Bu mutlaka açıklanmalı çünkü tehlikeli, tüzük maddelerine hiçbir şekilde engel olamazsınız. Yani İstanbul'da kurulacak olan Kosova evi... Gerçi bir sonraki paragrafta bunu birazcık düzeltmişsiniz ama sonuçta tüzüğüne karışmıyorsunuz ve buradaki faaliyetler sıkıntılı olabilir, olur demiyorum ama olabilir. İlkesel olarak bu, doğru bir şey değil.

Şimdi, 13'üncü maddenin (b) bendine bakacak olursak da... Bakın, burayı da anlamakta güçlük çektim, 13'üncü maddenin (b) bendi. "Kültür Merkezlerinin, yukarıda belirtilen eğitim faaliyetlerinin içeriği -bir sürü faaliyet belirtiliyor 13'üncü maddede, hangi faaliyetleri yapacağı, bu faaliyetlerin- programı, süresi, eğitim faaliyetlerinde kullanılacak eğitici materyal, istihdam edilecek eğitici personel Kabul Eden Tarafın kanun kurallarına tabi olmayacaktır." Bunu da anlamak mümkün değil. Yani, gelecek Kosova'dan birileri buraya, bir sürü faaliyet yapacak, bunların hiçbirisi -personel dâhil olmak üzere- bizim kanun, kurallarımıza tabi olmayacak. Bunu da bana birinin anlatması lazım.

Şimdi, buraya kadar her şey kültürel olarak gitti. Gelelim 14'üncü maddenin 3'üncü fıkrasına. Bu 14'üncü maddenin 3'üncü fıkrası aslında bu anlaşmanın kültürel bir anlaşma olmadığını, tam tersi, ticari bir anlaşma olduğunu bizlere gösteriyor çünkü zaten kültürel anlaşma olarak bizim Yunus Emre Vakfı gitmiş, orada bir yer açmış, kültürel faaliyetlerini sürdürüyor. Kültür Bakanlığının Sayın Müsteşar Yardımcısı da net bir şekilde "Gittim, gördüm çok güzel işler yapıyor bu çocuklar." diyor. E, güzel, peki, bakalım, bu 14'ün 3'üncü fıkrası ne diyor? Bakın, yani, bu merkezin "Faaliyetlerine ve etkinliklerine iştirak edenlere hizmet vermek üzere, mekânı dâhilinde veya dışında, -İstanbul'u düşünün, geldi Kosova, ev açtı burada- yiyecek-içecek satmak üzere büfeler kurabilir." Yani, faaliyet alanında büfe kursaydı anlarım, derim "Gelene gidene çay kahve içirecek." Diyor ki "dışında" da kurabilir, İstanbul'un her noktasında "Kosova evi" adı altında yiyecek, içecek satacak "...büfeler kurabilir, işletebilir. Şahsa ve özel şirketlere işletmeye verebilir." Yani, Kosova olarak açacak, sonra gidecek İstanbul'daki falanca amcama diyecek ki "Al, sen burayı işlet." Şimdi, bunun kültürel ne alakası var? Ve bir tane de değil, mantar gibi Kosova büfeleri bitecektir. Yani, bu, gerçekten sıkıntılı bir konu.

Bu sıkıntıya biraz daha sıkıntı katalım. Madde 26. Şimdi, madde 25 ve 26'ya bir bakalım. Şimdi, bakın, madde 25'te (a) bendinin birinci fıkrasının sonunda diyor ki: Kültür merkezi kurdu ya hani Kosova İstanbul'da "İşletimi ve donatımı için gerekli olan her türlü ekipman -bu kültür evi ve büfeler dâhil yani- mobilya malzeme -efendim, her şey- gümrük vergisi ile diğer vergiler -her şeyden-muaf." Sonra 26'ncı maddeye geliyoruz daha da vahim. Buradaki büfeler her türlü vergiden muaf. Yani, İstanbul'un birçok yerinde bir sürü büfe ortaya çıkacak, bütün donanımları vergisiz gelecek ve kazancından da vergi ödemeyecek. Şimdi, yani, bunun neresi hakikaten mantıklı? Bunların mutlaka izah edilmesi lazım.

O yüzden, bunun biz bir ticari anlaşma olduğunu ve Kosova'nın da buna alet edildiğini üzülerek müşahade etmiş bulunuyoruz. Yani, bunun ciddi şekilde düşünülmesi lazım çünkü bu, gerçekten sıkıntılı, Kosova halkını da incitecek bir anlaşmadır. Yani, bu kültürel anlaşma değildir, kültürel anlaşmaya hiçbir itirazımız yoktur ama bu ticari anlaşmalar nedeniyle Kosova halkı da incinebilir, dosttur, kardeşler, onları incitmeye hakkımız yoktur, onlar üzerinden de birilerinin kazanç sağlaması doğru değildir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sait, sizin sorunuz da alalım.

RIFAT SAİT (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

17 Şubat yani dört gün sonra Kosova'nın 5'inci bağımsızlık yıl dönümü idrak edilecek. Bu vesileyle de geçen hafta Millî Savunma Bakanımız Sayın İsmet Yılmaz'la Arnavutluk ve Kosova'ya bir resmî ziyarette bulunduk. Oradaki bir talebi de iletmek istedim Sayın Başkanım. Daha önce Dışişleri Komisyonunda görüşülüp Genel Kurula havale edilen ticari anlaşmalar var. Bunların bir an önce Genel Kurulda işlerlik kazanmasını rica ettiler. Özellikle muhalefet partilerine de bu konuda bir ricamız olsun. Kosova'nın böyle bir ricası var, Dışişleri Komisyonunda görüşülen bu maddelerin Genel Kurulda anlaşma olarak yani kanunlaşmasını rica ettiler Kosova heyeti.

Ben bir de bu vesileyle şeyi sormak istiyorum: Sadece bu anlaşma “Yunus Emre”leri mi ilgilendiriyor yani başka bir kültür merkezi de açılabilir mi ya da başka bir oluşum yapılabilir mi?

BAŞKAN – Sayın Korutürk sizin sorunuz da alalım.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Milletvekilimizin sorusu... Yani bu anlaşmayı hemen geçirelim mi?

RIFAT SAİT (İzmir) – Hayır hayır. Daha önce...

BAŞKAN – Kosova'yla ilgili tüm anlaşmaları.

RIFAT SAİT (İzmir) – ...komisyonda görüşülen ticari anlaşmalar sonuçta Genel Kurula gidiyor.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ha, geçmişteki, tamam.

RIFAT SAİT (İzmir) – Bunu rica ettiler bizden Genel Kurula indirmedikleri için.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Onu geçelim ama bunu indirmeyin çünkü bu tartışmalara neden olur Kosova halkı da incirir bundan.

BAŞKAN – Zaten daha komisyonumuzdan geçmemiş bir anlaşmayı indirmemiz mümkün değil ama daha öncekiler için zaten...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Zaten geçecek ya Sayın Başkan yani...

BAŞKAN – Belli olmaz, komisyonumuzun takdiri ne şekilde tecelli edecek onu bilemiyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Buyurun, iddiaya girelim isterseniz.

BAŞKAN – Yok.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) - Geçirdiğimiz şeyi de Genel Kurulda savunuruz Sayın Atıcı.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Aksini savunacağım için yani ters olur o açıdan diyorum.

BAŞKAN – Sayın Korutürk, buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Atıcı, benim söylemeyi planladığım her şeyi söyledi aşağı yukarı, onun söylediklerine katılıyorum. Bu anlaşmaya, Cumhuriyet Halk Partisinin şu anda komisyonda hazır bulunan üyeleri olarak biz Kosova'yla yapılan bir kültür anlaşmasına kesinlikle karşı olmadığımızı da belirtmek suretiyle muhalefet şerhi koyacağımızı belirtmek istiyorum.

Bunun içerisinde benim dikkat çekeceğim iki konu var: Bir tanesi, bu anlaşmayla ve benzeri tip anlaşmalarla -Sayın Müsteşar Yardımcısının da belirttiği gibi, Dışişleri Bakanlığı temsilcisinin, Hükûmet temsilcisinin belirttiği gibi- başka tip anlaşmalarla da aynı kurumun birçok yerde bu şekilde faaliyetlerde bulunduğunu biliyoruz. Bu, netice itibarıyla Kültür Bakanlığının yurt dışı teşkilatını devre dışı bırakan, Dışişleri Bakanlığının da yurt dışındaki kültür faaliyetlerini devre dışı bırakan bir kuruluş, bu kuruluş. Bu kuruluşun maiyeti hakkında başka bir toplantıda bize eğer bir bilgi verilirse... Yunus Emre Kültür Merkezinin kuruluş amacı nedir, kiminle bağlantılıdır, neyi kaldırıyor, neyin yerine geçiyor? Bunları bize bir anlatırlarsa bundan memnun oluruz.

Bunun içerisinde 9'uncu maddede ilginç bir husus daha var, onu da Aytuğ Bey'in söylediklerine ek olarak söyleyeyim. 9'uncu maddenin ikinci paragrafında diyor ki: “Kültür merkezleri, amaçlarını yerine getirmek üzere ve Kabul Eden Tarafın kanun ve kurallarına uygun olarak, fakat Kabul Eden Tarafın makamlarından önceden izin alma şartına tabi olmaksızın, kamu veya özel nitelikli olsun, Kabul Eden Tarafın ülkesinde veya başka bir ülkede mukim/kayıtlı olsun, tüm gerçek ve tüzel kişilerden aynı ve nakdî yardım alabilir ve bunlara aynı ve nakdî yardımda bulunabilir.” Bu, kurumun ve teşkilatın çok ciddi şekilde sorgulanmasını gerektirir bir maddedir.

Bu bakımdan, bu konuda eğer Dışişleri Komisyonu olarak Kültür Bakanlığı veya Yunus Emre Vakfı gelip bize bir şekilde bilgi verirse biz de bunun ne olduğunu, neyi kapsayıp neyi kapsamadığını daha iyi anlarız diye düşünüyorum Büyük Millet Meclisi olarak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Genç, epey soru var.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KEMAL FAHİR GENÇ – Efendim, ben şimdi sorulara da kısaca cevap verebilirim.

Öncelikle, şunu arz edeyim.

Şimdi, Sayın Büyükelçime çok yüksek saygım var, yurt dışı deneyimlerini yine diğer üyelerimiz de aynı şekilde... Kosova bizim eodot topraklarımız, burayla yapacağımız bir anlaşmada, bir kere karşı tarafı incitmek gibi bir olay kesinlikle söz konusu olamaz efendim, onu birinci olarak belirtmek isterim.

İkincisi, anlaşmanın yapıldığı tarihe dikkat etmek isterim. Kosova daha denetimli bağımsızlığını yeni bitirdi, tam bağımsızlığına yeni geçti. Dolayısıyla, oralarda bazı malzemelerin tedariki, vesairesi çok zordu. Bu, Kosova'ya münhasır yapılmış bir anlaşmadır. Oradaki Büyükelçimiz Songül Hanımı da bizatihi çalışmalarını ben yakından izledim, birkaç faaliyette. Arı gibi koşturan, dolaşan ve orada gerek soydaşlarla, gerek Kosova makamlarıyla çok sıcak ve yumuşak ilişkileri olan bir yöneticimiz. Dolayısıyla, buralardaki endişeler belki başka ülkeler için geçerli olabilir ama Kosova'da böyle bir endişe olmaz efendim. Mesela, bir kere bu vakıf, kanunla kurulmuş bir vakıf, devletin kurduğu bir vakıf ve devlet kaynaklarıyla finanse edilen ve yönetilen, yönetiminin tamamı kamu yöneticileri, kamu yöneticilerinin yanı sıra üniversitelerden seçilmiş bilim insanları ve mahallindeki saygın iş adamlarının katılımıyla yürüten bir organizasyon, bu organizasyon. Dolayısıyla, burada bir yanlış iş yapılması kesinlikle söz konusu değil. Kullanılan kaynak kamu kaynağı, bütçe kaynağı kullanılıyor burada. Şimdi, dolayısıyla da bir de bunların kurulması ve kapatılması tamamen o ülkenin ihtiyaçlarına ve süresine bağlı bir şey. Biz Prizren'dekini kapatırız başkasını açarız. Priştine merkezi kalır ya da yeni şubeler açabiliriz. Bu oraya soracağımız bir şey değil yani gelen arz ve taleple alakalı bir şey ne kadar ihtiyaç varsa o kadar kurarız, ne kadar malzeme gerekiyorsa o kadar götürürüz, bunların tabii ki her türlü vergiden, gümrükten muaf olması gerekir. Dediğim gibi Kosova çok şahsına münhasır bir yer. Orada inşaatlar bile yok, yani araba yıkama şeyleri bile yeni kurulmuş, bizim her yerimizde olan araba şeyleri yeni kurulmuş. İnsanların çoğu iş bulma konusunda... Özellikle, soydaşlarımız okullarını bitirdiğinde iş bile bulamıyorlar. Gelişen bir yer, gelişen bir yer olduğu için, bu sözleşme gelişen bir ülkenin koşulları nazarı dikkate alınarak hazırlanmıştır diye değerlendiriyorum.

Şuradan, işte, hiçbir izin almaksızın, işte ayni-nakdi yardım vesaire bunlar da yine aynı şekilde. Bu Yunus Emre Kültür merkezlerinin bizim yurt dışı teşkilatımızı devre dışı bırakması diye bir şey mümkün değil. Bu, kendi kanunlarının içerisinde açıkça belirtiliyor, zaten Yunus Emre Kültür merkezleri, büyükelçimizin olduğu yerde büyükelçinin başkanlığında, bizim, Millî Eğitim Bakanlığının müşavirlerinin, oradaki kendini kanıtlamış, saygınlığı olan iş adamlarımızın, sivil toplumun katılımıyla çalışan mekanizmalar buralar. Dolayısıyla, yine bu şekilde buraların aldığı yardımlar da aynı ya da nakdi yardım alsa doğrudan bütçesinin içine dâhil edilen yani keyfî kullanılan harcamalar değil. Bunlar bizim denetimimizdeki, kontrolümüzdeki harcamalardır.

İşte, yine, dediğim gibi hangi materyali kullanacaksak tabii ki biz Türkiye'den götürmek durumundayız. Buralardaki kafeterya konusundaki hassasiyeti şöyle söyleyeyim, "dışarıda" tabiri, o mekânın dışında başka bir yerde değil, mesela, bahçesi vardır bahçeye açabilecek kafeteryasını, yoksa biz tutup da Priştine'nin başka bir yerinde... Ya, bakın, açıkça "Faaliyetlerine ve etkinliklerine iştirak edenlere hizmet vermek üzere..." diyor. Kültür merkezinde düzenlenen faaliyetler kastediliyor. Yani Priştine'nin, Prizren'in, İpek'in herhangi bir yerindeki bir faaliyette çay, kafeterya hizmeti kastedilmiyor burada efendim. Böyle bir endişeniz varsa burası belki birazcık daha düzeltilebilir. Yani, hizmet verilen yerde bu servis alınacak. Biz de gittiğimiz zaman, geçen 12'sinde 1'inde bile oranın müdürü kendinin demlediği çayı bize ikram etti. Yani, kafeteryası vesaire yok ama yarın yüzlerce kişinin geldiği bir ortamda müdürün ya da çalışan personelin o kadar insana hizmet vermesi mümkün değil. Bunlar hani "just in case" gerekirse kullanılmak üzere konulmuş maddelerdir.

Yine, bu ithalatla ilgili şeylerdi onları söyledim yani bunlar tamamen ihtiyaca binaen özellikle mahallin ihtiyaçlarına binaen konulmuş şeylerdir. Biz, Yunus Emre merkezleriyle... Dediğim gibi, Müsteşarımız, Yunus Emre Vakfının Yönetim Kurulu Başkanı aynı zamanda Danışma Kurulu Başkanı. Sayın Bakanlarımız bunun mütevellî heyetinde görev alıyorlar yani tamamıyla bizim kontrolümüzde yürüten faaliyetlerdir. Hatta bir önceki Bakanımız Sayın Ertuğrul Günay "Almanların Goethe'si var, İspanyolların Cervantes'i var, Amerikan Kültür var, İngiliz Kültür var, Fransız Kültür var; Türk kültür merkezleri, yurtdışında bizim Yunus Emre'nin yaşattığı Türk

dili niye yaşatılmasın, öğretilmesin..." diye çok yüksek vurgu yaptığı ve Sayın Başbakan'a kabul ettirdiği husustur bu. Yani, Yunus Emre Vakfı ve Yunus Emre Kültür merkezleri gerçekten önemli kuruluşlardır. Her türlü desteğe layıktır efendim.

Dikkatiniz ve sabrınız için teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, Sayın Müsteşar Yardımcısı, sadece, Türkiye'den Kosova'ya baktı. Ben hiç onlara değinmedim ki, benim onların hiçbirisine itirazım yok. Tabii ki Kosova'da yapalım, gidelim, kültürümüzü yayalım, bunlar bizim kardeşlerimiz, hiçbir itirazım yok. Tam tersi, Kosova'dan İstanbul'a bakın, Sayın Müsteşar Yardımcım. Her tarafta büfe kurulacak.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KEMAL FAHİR GENÇ – Öyle bir şey yok!

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, bakın, ben...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KEMAL FAHİR GENÇ – Çok özür dilerim, bazı konular mahremdir, söylenmez ama... Yani, biz onların burada yapacağı faaliyetleri bile şu anda biz finanse ederek yaptırıyoruz efendim. Oraya bir faaliyet götürdüğümüz zaman, bizi ağırlamaları için gereken miktarı bile biz buradan, yandan transfer ediyoruz Büyükelçiliğimiz aracılığıyla. Biz onların onurunu, gururunu kırıcı hiçbir şey yapmayız. Öyle bir şeye hiçbir Türk izin vermez yani bu ülkede böyle bir şey olmaz, onların onurunun, gururunun kırılması diye. Özür diliyorum, haddim değil ama bu açıdan lütfen bakmayınız. Onlar bizim kardeşimiz, soydaşımız, eodat toprakları... Yani, Sultan Murat'ın Kosova Savaşı'nı yaptığını meydanı da gezdik, her tarafı dolaştık, tüylerimiz diken diken oldu. Orada da aynı kültür bize karşı aynı sıcaklıkla yaşıyor. Biz, Kosova'yla Türkiye'yi ayrı düşünemeyiz, Balkanlar'ın bütünü bizim için çok kıymetlidir. Onlarla aramızda bizim öyle bir şey olmaz efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Müsteşar Yardımcım, teşekkür ederim açıklamalarınız için tamamen katılıyorum söylediklerinize. Farklı bir ruh hâlinde değiliz, biz de aynı duygularla Kosova'ya bakıyoruz, bunu defalarca kayıtlara geçiyorum, çünkü bu daha sonra sıkıntılı bir şekilde karşımıza çıkabilir ama bu, duygusal hareket etmemizi gerektirmez. Yani, "Öyle düşünmeyin." dediğiniz zaman, hayır, biz buraya önümüze ne konuyorsa ona bakarız ve siz yarın makamınızı terk edip yerinize bir başkası geldiği zaman... Bakın, açıkça söylüyor. "Faaliyetlerine ve etkinliklerine iştirak edilmek üzere mekânın dâhilinde veya dışında yiyecek, içecek satmak üzere büfe kurar, işletir, özel şahıs da işletmeye devreder ve bunların hepsi de vergiden muaftır." diyor. Ben İstanbul için konuşuyorum, burası için konuşmuyorum. Siz, bunu yaptığınız zaman, buradan daha ileri anlamlar çıkabilir, bu doğru değildir yani bu bizim yaptığımız kültürel anlaşmalara gölge düşürür. Gelin, bunu çıkarın ya da sadece "mekânı dâhilinde" deyin.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KEMAL FAHİR GENÇ – Onu söyledim zaten.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, sizin söylemeniz uygun değil, Sayın Müsteşar Yardımcım.

BAŞKAN – Karşılıklı görüşmeye girmeyelim. Sayın Atıcı, toparlayın lütfen.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, sizin söylemeniz uygun değil Sayın Müsteşar Yardımcım. Sizin duygularınızı anlıyorum ama buraya yazılan ve Dışişleri Komisyonuna getirilen ve Genel Kuruldan geçirildikten sonra Anayasa Mahkemesi yolu bile kapalı olan bir uluslararası anlaşmadan bahsediyoruz. Siz: "Bunu çıkarsak iyi olur." dediniz. O zaman Hükümetimiz de bunu dikkate alsın, arkadaşlarımız. Onu çıkaralım, ondan sonra biz de muhalefet notumuzdan vazgeçelim.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, sözleriniz kayda geçti ama daha önceki bir konuyla ilgili olarak söylediklerimi tekrarlıyorum, ilişkilerde ormana bakmak, ağaca bakmaktan daha önemlidir. Dış politikanın ana kuralıdır, burada da ona dikkat etmenizi ben özellikle istirham ediyorum.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. ,

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KÜLTÜR MERKEZLERİNİN KURULUŞU, İŞLEYİŞİ VE FAALİYETLERİ HAKKINDA ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 14 Eylül 2012 tarihinde Priştine'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/737) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın komisyon raporu hakkında İstanbul Milletvekili Osman Aşkın Bak, Ankara Milletvekili Emrullah İşler, İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar ve İzmir Milletvekili Rıfat Sait'in özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buna ve bundan önceki görüştüğümüz hususlara muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 15 Şubat 2013 Cuma günü saat 18.00'e kadar, Komisyon sekreteryasına iletmelerini istirham ediyorum.

Kültür ve Turizm Bakanlığı temsilcilerine katkılarından dolayı teşekkür ediyorum.

Gündemin 5'inci ve son maddesine geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Avrupa İşleri Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/681) esas numaralı Tasarı 3 Eylül 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 1 Ekim 2012 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sözü, Dışişleri Bakanlığımız temsilcisine veriyorum.

Buyurun Sayın Gücük.

DİŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Gündemdeki mutabakat zaptı, 4 Nisan 2012 tarihinde Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci Sayın Egemen Bağış ile Romanyalı muhabatı arasında Bükreş'te imzalanmıştır. Mutabakat zaptı, iki ülkenin Avrupa konularındaki iş birliğinin yoğunlaştırılmasını, ülkenizin Romanya'nın Avrupa Birliğine katılım sürecinde elde ettiği deneyimden yararlanmasını ve Avrupa Birliğine katılım kriterlerinin yerine getirilmesi sürecinde desteklenmesini amaçlamaktadır. Mutabakat zaptı, uzman değişimi, kurslar, çalışma ziyaretleri, seminerler ve konferanslar düzenlenmesi, bilgi ve veri değişiminde bulunulması gibi faaliyetlerin gerçekleştirilmesini öngörmekte ve bunun çerçevesini çizmektedir. Romanya tarafı mutabakat zaptının onay işlemlerini 18 Temmuz 2012 tarihi itibarıyla tekemmül ettirdiğini tarafımıza bildirmiştir. Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Avrupa Birliği Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Mehmet Cangir, buyurun.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI DR. MEHMET CANGİR – Sayın Başkanım, ben de şahsım ve Avrupa Birliği Bakanlığımız adına Komisyonumuzu saygıyla selamlıyorum. İlave edecek bir husus yok, eğer bir soru varsa cevaplamaya hazırım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Söz almak isteyen başka üyemiz olmadığı cihetle tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ROMANYA HÜKÜMETİ ARASINDA AVRUPA İŞLERİ KONUSUNDA MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 4 Nisan 2012 tarihinde Bükreş'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Avrupa İşleri Konusunda Mutabakat Zaptı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(1/681) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın komisyon raporu hakkında İstanbul Milletvekili Osman Aşkın Bak, Ankara Milletvekili Emrullah İşler, İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar ve İzmir Milletvekili Rıfat Sait'in özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Avrupa Birliği Bakanlığımız temsilcilerine de teşekkür ediyorum.

Sizler tarafından gündeme getirilecek ilave bir husus yoksa Dışışleri Komisyonunun 24'üncü Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı 16'ncı toplantısını kapatıyorum.

Kapanma Saati: 13.14